

HANDBOOK

MOPH Construction Commissioning Guidelines 2015

Design and Construction Division
Department of health Service Support
Ministry of Public Health



กองแบบแผน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

Ministry of Public Health, Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand

คู่มือ

การตรวจการจ้าง งานก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๘

กระทรวงสาธารณสุข



กองแบบแผน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

Ministry of Public Health, Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand

คำนำ

การพัฒนากระบวนการจัดการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยการปรับปรุงแบบการทำงานในลักษณะเชิงบูรณาการระหว่างกองแบบแผนร่วมกับส่วนภูมิภาค โดยการสร้างเครือข่าย การถ่ายโอนภารกิจ บางส่วนสู่หน่วยงานสถานบริการสุขภาพเครือข่ายในภูมิภาค จึงมีความจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง สร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีระบบฐานข้อมูลกลางที่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้จากทุกภูมิภาค และที่สำคัญ การถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านอาคารและสภาพแวดล้อมให้แก่เครือข่าย ทั้งหมดนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาระบบบริหารจัดการ และประสิทธิผลที่ดีแก่หน่วยงานเครือข่ายทั่วประเทศ

กองแบบแผนมีหน้าที่ตามกฎหมาย ในการให้บริการด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานบริการด้านการแพทย์ การสาธารณสุข และเครือข่ายทั่วประเทศ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และได้รับความไว้วางใจแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้างร่วมกับหน่วยงานดังกล่าวเสมอมา ทำให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านการก่อสร้างอาคาร ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้าง มีความกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่เกรงว่าไม่ถูกต้องฐานะกรรมการตรวจการจ้าง อีกทั้งมูลค่างานก่อสร้างมีมูลค่าที่ต้องรับผิดชอบสูง ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ฐานะกรรมการตรวจการจ้างที่ถูกต้อง คณะทำงานวิชาการ ในโครงการ การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาคีเครือข่ายด้านอาคารและสภาพแวดล้อม พ.ศ.2558 จึงจัดทำ “คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2558” เพื่อให้คำแนะนำและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคารของกระทรวงสาธารณสุข ให้มีความถูกต้องสอดคล้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแนวทางการตรวจพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบรูป ข้อกำหนดและเอกสารประกอบสัญญา เพื่อทำให้การตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคารมีความครบถ้วนถูกต้องทั้งปริมาณงานและคุณภาพ พร้อมสำหรับการตรวจสอบได้

คณะทำงานวิชาการ ขอขอบคุณ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ผู้อำนวยการกองแบบแผน และคณะทำงานทุกท่าน ที่ให้ความสำคัญกับโครงการฯ ทำให้การจัดทำ “คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2558” สำเร็จด้วยดี ด้วยความคาดหวังว่าจะส่งผลให้การกำกับ การตรวจสอบการก่อสร้างได้ อาคารที่มีคุณภาพมาตรฐาน อันจะยังให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยราชการและประชาชนผู้ใช้บริการอาคารของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

คณะทำงานวิชาการ

โครงการประชุมการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาคีเครือข่ายด้านอาคารและสภาพแวดล้อม พ.ศ.2558

กองแบบแผน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

สารบัญ

หน้าที่

คำนำ

สารบัญ

บทนำ

นิยามความหมาย

การตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

- | | |
|-------------------------------|----|
| 1. ระเบียบราชการ | 1 |
| 2. เอกสารประกอบการตรวจการจ้าง | 6 |
| 3. แนวทางการปฏิบัติงาน | 23 |

ภาคผนวก

เอกสารอ้างอิง

คำสั่งคณะกรรมการ

รวมคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

DDCD

คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บทนำ

การตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร เป็นการปฏิบัติราชการตามคำสั่งโดยปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องในการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคารให้เป็นไปตามแบบรูปสัญญา ข้าราชการมีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบราชการตามบทบัญญัติต่างๆตามปกติ เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้างจึงมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร กองแบบแผนจัดทำขึ้นเพื่อให้คำแนะนำ และเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจการจ้างให้มีความถูกต้องสอดคล้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อใช้ในราชการของกระทรวงสาธารณสุข ที่ต้องระบุเช่นนี้เนื่องจาก แบบรูป ข้อกำหนดและเอกสารประกอบสัญญาจัดทำขึ้นโดยกองแบบแผน ดังนั้นแนวทางในการปฏิบัติตามคู่มือจึงสอดคล้องตามแบบรูปสัญญาที่ใช้กับหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร แบ่งออกเป็นสามส่วนคือ

1. **ระเบียบราชการ** ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวถึงหน้าที่ของกรรมการตรวจการจ้าง และกระบวนการตรวจการจ้าง ที่ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจการจ้างต้องปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้อง
2. **เอกสารประกอบการตรวจการจ้าง** เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่ามีเอกสารใดบ้างใช้ประกอบการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร ตามข้อกำหนดของแบบรูปและเอกสารประกอบสัญญาจัดทำขึ้นโดยกองแบบแผน และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ใช้ประกอบการตรวจการจ้าง เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างตามแบบรูปสัญญา โดยใช้วัสดุและ/หรือรับรองวัสดุที่นำมาใช้ก่อสร้างอาคาร ว่ามีคุณสมบัติและคุณภาพตามที่กำหนด
3. **แนวทางการปฏิบัติงาน** ตามคำวินิจฉัยคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ที่เป็นบรรทัดฐานมาจากคดีปกครอง

นิยาม ความหมาย

“คู่มือ” (Handbook) หมายความว่า เอกสารที่ให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้อย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดของข้อมูลแบ่งเป็นส่วน ๆ เพื่อแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพตามที่ผู้จัดทำกำหนดไว้

“Guidelines” หมายความว่า คำแนะนำ ตัวชี้นำ ที่มีการอธิบายถึงแนวทางและขั้นตอนที่ควรปฏิบัติ คำแนะนำในการปฏิบัติตามข้อเท็จจริง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการหรือการตัดสินใจที่ถูกต้อง

“MOPH” Ministry of Public Health หมายความว่า กระทรวงสาธารณสุข หรือในกิจการของกระทรวงสาธารณสุข

“มาตรฐาน” (Standards) หมายความว่า ข้อความระเบียบวิธี ข้อบังคับ หรือเอกสารที่ได้รับความเห็นชอบยอมรับตามแนวทางเฉพาะแห่งกิจกรรม ถือเอาเป็นหลักสำหรับเปรียบเทียบเกณฑ์กำหนด ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหรือบ่งชี้แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จนบรรลุความสำเร็จสูงสุดของงาน

“อาคาร” (Buildings) หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคลอาจเข้าไปอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา สถานีนาร่อง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และรวมถึงสิ่งก่อสร้าง

อื่นๆ ซึ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้นๆ เช่น เสาธง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอถังน้ำ ถนน ประปา และสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่นเครื่องปรับอากาศ ลิฟต์ ครุภัณฑ์ ฯลฯ

“การก่อสร้าง” (Construction) หมายถึง การสร้างสิ่งปลูกสร้างอาคารขึ้นใหม่ และหมายความรวมถึง การดัดแปลง รื้อถอน ปรับปรุง ติดตั้ง ต่อเติม อาคารหรืออุปกรณ์ประกอบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ

“สถานที่ก่อสร้าง” หมายถึง บริเวณที่กำหนดให้ก่อสร้างอาคารตามสัญญา

“กรรมการตรวจการจ้าง” (Construction Commissioning) หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้าง งานก่อสร้าง จากผู้ว่าจ้าง การอำนวยความสะดวก การกำกับควบคุมการก่อสร้าง และปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ สอดคล้องตามมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

“การควบคุม” หมายความว่า การติดตามการปฏิบัติงาน ทั้งการเตรียมการ ระหว่างการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน ว่าเป็นไปตามแผนหรือถูกต้องตามข้อกำหนดของสัญญาหรือไม่ หากมีปัญหาสามารถดำเนินการเพื่อแก้ไขได้ทันเวลาที่

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบการควบคุมดูแลการก่อสร้าง จากผู้ว่าจ้าง การสั่งการได้ตามขอบเขตของอำนาจที่มี เป็นผู้ให้คำแนะนำ เพื่อให้การก่อสร้างถูกต้องตามข้อกำหนดของสัญญา ปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ สอดคล้องตามมาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

“รายละเอียด รายการประกอบแบบ (Specification)” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดของแบบรูปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการก่อสร้าง ชนิดวัสดุ คุณสมบัติ จำนวน ตลอดจนวิธีการก่อสร้างหรือมาตรฐานที่ใช้กับการก่อสร้าง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแบบแปลนหรือตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

“แบบ แบบรูป แบบรูปสัญญา แบบก่อสร้าง Drawing” หมายถึง แผนภาพเขียน ผ่านภาพลายเส้น ภาพถ่าย ภาพ 3 มิติ แสดงองค์ประกอบในการก่อสร้างอาคาร แบบแปลน รูปด้าน รูปตัด แบบขยายส่วนต่างๆ รายละเอียดข้อกำหนดประกอบแบบ แสดงส่วนสำคัญที่ใช้ในการก่อสร้าง ที่เป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

“แบบรูปขยายรายละเอียด (Shop Drawing)” หมายความว่า แบบรูปที่แสดงและรายละเอียดบางส่วน หรือทั้งหมดของงานที่กำลังจะดำเนินการก่อสร้าง จัดทำขึ้นก่อนการก่อสร้าง เพื่อใช้เป็นแบบรูปสำหรับการก่อสร้างจริง แสดงแบบรูปหรือแบบขยายในกรณีที่แบบรูปฉบับสัญญาไม่แสดงรายละเอียดที่ครบถ้วนชัดเจน แสดงแบบรูปงานก่อสร้างที่ซ้อนทับกับงานระบบต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์ ที่แสดงภาพ/รายละเอียดการติดตั้ง เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจในแบบรูปที่ถูกต้องเดียวกัน ตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบรูปฉบับสัญญา หรือเพื่อแสดงแบบรูปในการแก้ไขปัญหาแบบรูปสัญญาที่ขัดแย้ง หรือแสดงแบบรูปตามข้อตกลงแนบท้ายสัญญาที่ทำขึ้นภายหลัง หรือแสดงแบบรูปหรือแบบขยายเพื่อให้ผู้ว่าจ้าง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมการก่อสร้าง ผู้รับจ้างและผู้เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน ก่อนการก่อสร้าง

“แบบรูปการก่อสร้างจริง (As-Built Drawing)” หมายความว่า แบบที่แสดงแบบรูป ตามที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ตามสภาพความเป็นจริง รายละเอียดที่ควรมี อาทิ เลขที่เอกสารที่ได้รับการอนุมัติ ชื่อผลิตภัณฑ์ รายละเอียดของวัสดุ/อุปกรณ์ การติดตั้ง การใช้งาน อื่นๆ เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการตรวจการจ้าง และเพื่อให้ผู้ว่าจ้างใช้สำหรับการบำรุงรักษาอาคารต่อไป

“**แผนงานก่อสร้าง**” การวางแผนงานก่อสร้าง (Construction planning and scheduling) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนวิธีการก่อสร้าง หรือแผนในการปฏิบัติงาน การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างและการจัดลำดับความสำคัญของงานก่อสร้างที่จะดำเนินการก่อนหรือหลังให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน หรือสอดคล้องกับงบประมาณ/วงเงินตามสัญญา เพื่อให้โครงการก่อสร้างแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่สัญญากำหนด ประกอบไปด้วย

“**แผนงานหลัก**”(Master project schedule) หมายถึง แผนการในการปฏิบัติงาน การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานก่อสร้างและการจัดลำดับความสำคัญของงานก่อสร้างทั้งโครงการ การดำเนินการก่อนหรือหลังให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันกับงบประมาณ/วงเงินตามสัญญา ตามระยะเวลาที่สัญญากำหนด

“**แผนงานย่อย หรือแผนงานติดตั้ง**” (Work schedule) หมายถึง แผนงานที่แตกออกมาจากแผนงานหลัก เพื่อขยายรายละเอียดลำดับขั้นตอนการทำงาน ทรัพยากรและช่วงเวลาให้ชัดเจนขึ้น เช่นแผนงานก่อสร้างฐานราก แผนงานก่อสร้างคานพื้น คสล. แผนงานก่ออิฐฉาบปูน แผนงานติดตั้งเครื่องสูบน้ำ อื่นๆ

“**ผังองค์กร**” (organization Chart) หมายถึง ผังแสดงโครงสร้างการบริหารจัดการงานก่อสร้าง แสดงชื่อ/ตำแหน่งผู้รับผิดชอบ สายการบังคับบัญชา ลำดับการสั่งการ

“**การตรวจผลงาน**” หมายถึง การตรวจสอบ การตรวจวัด การพิสูจน์ การทดสอบ การทดลอง เทียบตามเกณฑ์หรือรายละเอียดข้อกำหนด การตรวจผลงานต้องมีการบันทึกเป็นเอกสาร ภาพถ่าย(ควรมี) รายงานสรุป ถึงคุณสมบัติ การติดตั้งตำแหน่ง สถานสภาพการใช้งานของชิ้นงาน อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และสาระของงานที่ตรวจอย่างชัดเจนว่ามีความถูกต้อง ความสวยงาม การใช้งาน ความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย หรือสามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้ เป็นตามข้อกำหนดของแบบรูปสัญญาหรือไม่

DCD

ระเบียบราชการ

การตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร ของกระทรวงสาธารณสุข

1. ระเบียบราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสัญญาจ้าง

1.1. การแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ กำหนดไว้ในข้อ 34 - 36

ข้อ ๓๔ ในการดำเนินการซื้อหรือจ้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ พร้อมกับกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี คือ

- (๑) คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
- (๒) คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา
- (๓) คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา
- (๔) คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
- (๕) คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
- (๖) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
- (๗) คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้ามีเหตุที่ทำให้การรายงานล่าช้า ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาขยายเวลาให้ตามความจำเป็น

ข้อ ๓๕ คณะกรรมการตามข้อ ๓๔ แต่ละคณะให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลที่มีข้าราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ ถ้าประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นทำหน้าที่ประธานกรรมการแทน

ในกรณีเมื่อถึงกำหนดเวลาการเปิดซองสอบราคา หรือรับซองประกวดราคาแล้วประธานกรรมการยังไม่มาปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการในเวลานั้น โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่เฉพาะข้อ ๔๒ (๑) หรือข้อ ๔๙ แล้วแต่กรณี แล้วรายงานประธานกรรมการซึ่งหัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป

ในการซื้อหรือจ้างครั้งเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา เป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา หรือแต่งตั้งผู้ที่เป็นกรรมการเปิดซองสอบราคาหรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

คณะกรรมการทุกคณะ เว้นแต่ คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา ควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุหรืองานจ้างนั้น ๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย

สำหรับการซื้อหรือจ้างในวงเงินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จะแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างประจำคนหนึ่งซึ่งมิใช่ผู้จัดซื้อหรือจัดจ้างเป็นผู้ตรวจรับพัสดุหรืองานจ้างนั้น โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างก็ได้

ข้อ ๓๖ ในการประชุมปรึกษาของคณะกรรมการแต่ละคณะ ต้องมีกรรมการมาพร้อมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงมติ

มติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและคณะกรรมการตรวจการจ้าง ให้ถือมติเอกฉันท์

กรรมการของคณะใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ ให้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ด้วย

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ กำหนดไว้ใน ข้อ 35 ข้อ 36 สรุปส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตรวจการจ้างได้ดังนี้.-

1) องค์ประกอบของคณะกรรมการอย่างน้อยมี 3 คน ประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ 1 คน และ

- กรรมการอย่างน้อย 2 คน

การแต่งตั้งคำนึงถึงลักษณะงานหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสำคัญ

- 2) กรณีจำเป็นจะแต่งตั้งคนที่มีใช้ราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้
- 3) ถ้าประธานฯ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งประธานฯ แทน
- 4) ควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับงานจ้างร่วมเป็นกรรมการด้วย
- 5) มติของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ให้ใช้มติเอกฉันท์ กรณีกรรมการคนใดไม่เห็นด้วยกับมติคณะกรรมการให้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ หากหัวหน้าส่วนราชการสั่งการอย่างไรก็ให้ตรวจรับตามนั้น
- 6) เป็นกรรมการเปิดซองสอบราคาจ้าง หรือกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างหรือกรรมการจัดร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือกรรมการประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้างได้

1.2. หน้าที่กรรมการตรวจการจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ กำหนดไว้ใน ข้อ 72

ข้อ ๗๒ คณะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์ รวมทั้งรับทราบหรือพิจารณาการสั่งหยุดงาน หรือพักงานของผู้ควบคุมงานแล้วรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) การดำเนินการตาม (๑) ในกรณีมีข้อสงสัยหรือมีกรณีที่เห็นว่า ตามหลักวิชาการช่างไม่น่าจะเป็นไปได้ ให้ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้างนั้น ๆ โดยให้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอนงานจ้างได้ตามที่เห็นสมควรและตามหลักวิชาการช่างเพื่อให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา

(๓) โดยปกติให้ตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน และให้ทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

(๔) เมื่อตรวจเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้ว ให้ถือว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างส่งงานจ้างนั้น และให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวด แล้วแต่กรณี โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ มอบให้แก่ผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อทำการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

ในกรณีที่เห็นว่าผลงานที่ส่งมอบทั้งหมดหรืองวดใดก็ตามไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบ หรือสั่งการ แล้วแต่กรณี

(๕) ในกรณีที่กรรมการตรวจการจ้างบางคนไม่ยอมรับงาน โดยทำความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้ตรวจรับงานจ้างนั้นไว้ จึงจะดำเนินการตาม (๔) **กล่าวโดยสรุป** หน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง คือจะต้องทำการตรวจการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานและผู้รับจ้างทุกสัปดาห์ และตรวจการจ้างให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุด หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบหรือสั่งการแล้วแต่กรณี

1.3. สัญญาจ้าง หน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้รับแต่งตั้งจากผู้ว่าจ้างให้ทำหน้าที่นอกจากจะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ แล้ว ยังมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขข้อกำหนดในสัญญาด้วย เช่น

“ข้อ 13. การตรวจงานจ้าง” (ตัวเลขเป็นตัวอย่างสมมติ แล้วแต่สัญญานั้นๆกำหนด)

ถ้าผู้ว่าจ้างแต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษา เพื่อควบคุมการทำงานของผู้รับจ้าง กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมหรือบริษัทที่ปรึกษานั้นมีอำนาจเข้าไปตรวจการงานในโรงงานและสถานที่ที่กำลังก่อสร้างได้ตลอดเวลา และผู้รับจ้างจะต้องอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการนั้นตามสมควร

การที่มีกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใดไม่”

กล่าวโดยสรุป คือ กรรมการตรวจการจ้างมีอำนาจเข้าไปตรวจในโรงงานสถานที่ก่อสร้างได้ตลอดเวลา โดยผู้รับจ้างจะต้องให้ความร่วมมือ

“ข้อ 14. แบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อน”

ผู้รับจ้างจะต้องรับรองว่าได้ตรวจสอบและทำความเข้าใจในแบบรูปรายการละเอียดโดยถี่ถ้วนแล้ว หากปรากฏว่าแบบรูปและรายการละเอียดนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค ผู้รับจ้างตกลงที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้งเพื่อให้งานแล้วเสร็จบริบูรณ์โดยจะคิดค่าใช้จ่ายใดๆ เพิ่มขึ้นจากผู้ว่าจ้างไม่ได้ ”

กล่าวโดยสรุป คือ กรรมการตรวจการจ้างหรือผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ให้คำวินิจฉัย กรณีแบบรูปและรายการละเอียดนั้นผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการทางวิศวกรรมหรือทางเทคนิค

“ข้อ 15. การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง”

ผู้รับจ้างตกลงว่า กรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างแต่งตั้ง มีอำนาจที่จะตรวจสอบและควบคุมงานเพื่อให้เป็นไปตามเอกสารสัญญา และมีอำนาจที่จะสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอนซึ่งงานตามสัญญานี้ หากผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม กรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน หรือบริษัทที่ปรึกษามีอำนาจที่จะสั่งให้หยุดกิจการนั้นชั่วคราวได้ ความล่าช้าในกรณีเช่นนี้ผู้รับจ้างจะถือเป็นเหตุขอขยายวันทำการออกไปไม่ได้ ”

กล่าวโดยสรุป คือ กรรมการตรวจการจ้างมีอำนาจตรวจสอบเอกสารต่างๆ แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอนงานตามความเหมาะสม หากผู้รับจ้างขัดขืน กรรมการตรวจการจ้างมีอำนาจสั่งหยุดงานชั่วคราวได้

- 1.4. กระบวนการขั้นตอนในการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ คูภาพที่ 1 (แสดงแผนผังกระบวนการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ประกอบ

1.4.1. ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามข้อกำหนดของแบบรูปและสัญญา จัดทำหนังสือส่งงานเพื่อการตรวจการจ้างงานตามงวดงาน นำส่งพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง(กล่าวในหัวข้อต่อไป) ถึงหน่วยงานเจ้าของสัญญา (ผู้ว่าจ้าง) ผ่านผู้ควบคุมงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าจ้าง

1.4.2. ผู้ควบคุมงาน ตรวจผลงาน

1.4.2.1. ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของหนังสือส่งงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องถูกต้องครบถ้วน

1.4.2.2. ตรวจสอบปริมาณงาน คุณภาพงาน ครบถ้วนถูกต้องตามแบบรูปและสัญญา

1.4.2.3. จัดเตรียมบันทึกรายงานการก่อสร้างอาคาร พร้อมแสดงต่อคณะกรรมการตรวจการจ้างเมื่อร้องขอ

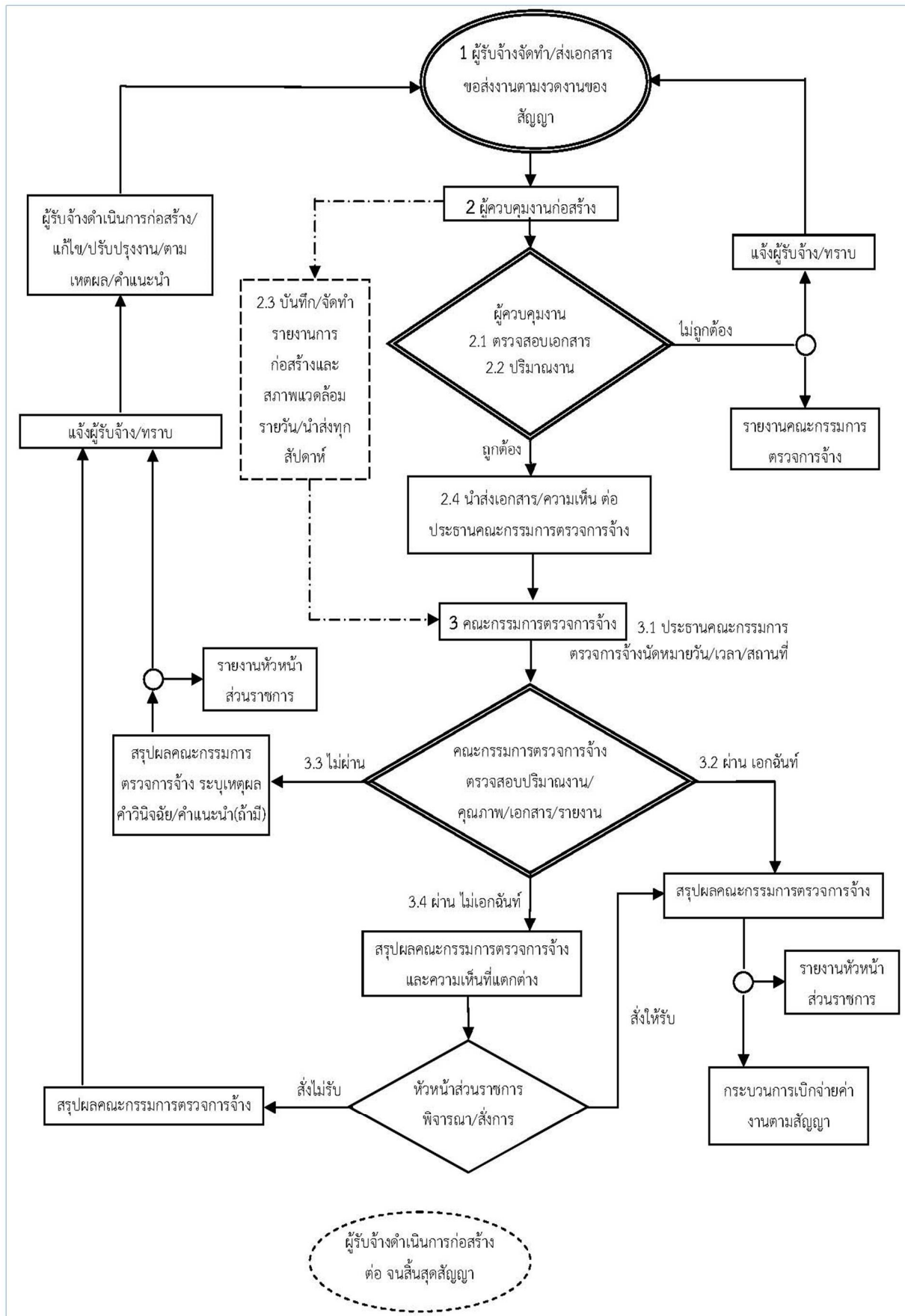
1.4.2.4. ดำเนินการตามข้อ2.1)ถึงข้อ2.3)ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว บันทึกความเห็นเสนอถึงประธานคณะกรรมการตรวจการจ้าง

1.4.3. กรรมการตรวจการจ้าง ตรวจผลงาน

1.4.3.1 ประธานกรรมการตรวจการจ้าง นัดวันเวลาสถานที่ทำการตรวจการจ้าง เมื่อรับเอกสารส่งงานจากผู้ควบคุมงานก่อสร้าง แจ้งให้กรรมการตรวจการจ้างทุกท่านทราบ กรรมการตรวจการจ้างทุกท่านลงนามรับทราบวัน เวลา สถานที่ ที่ทำการตรวจการจ้าง และไปตามกำหนด

สำนักนายกรัฐมนตรี ตามหนังสือที่ นร 1305/ว 5855 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2544 สรุปได้ดังนี้

- ราคาเหมารวม(Lump Sum) ทุกราคาค่างาน แต่ละงวดงาน 3 วันทำการ งวดสุดท้าย 5 วันทำการ
- ราคาต่อหน่วย (Unit Cost) ทุกราคาค่างาน แต่ละงวดงาน 3 วันทำการ งวดสุดท้าย 5 วันทำการ



ภาพที่ 1 แสดงแผนผังกระบวนการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1.4.3.2 คณะกรรมการตรวจการจ้าง มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นว่า การส่งงานถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามรูปแบบ และข้อกำหนดสัญญา ให้ลงนามในใบรับรองผลการปฏิบัติงาน โดยทำอย่างน้อย 2 ฉบับ ให้ผู้รับจ้าง 1 ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ 1 ฉบับ รายงานหัวหน้าส่วนราชการ(ผู้ว่าจ้าง) และเข้ากระบวนการเบิกจ่ายค่างานตามสัญญา
- 1.4.3.3 กรณี คณะกรรมการตรวจการจ้าง มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นว่า ผลงานที่ส่งมอบไม่เป็นไปตามรูปแบบ และข้อกำหนดสัญญา สรุปมติคณะกรรมการตรวจการจ้างแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบ/แก้ไข/ปรับปรุง/ดำเนินการให้แล้วเสร็จ แล้วกลับเข้ากระบวนการตรวจการจ้างใหม่ (รายงานให้หน่วยงานผู้จัดทำสัญญาทราบหรือสั่งการแล้วแต่กรณี)
- 1.4.3.4 มติของคณะกรรมการตรวจการจ้างให้ถือนมติเอกฉันท์ (ไม่ใช่เสียงข้างมาก) กรณีคณะกรรมการตรวจการจ้างบางคนทำความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาสั่งการ ถ้าสั่งการให้รับก็ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างดำเนินการตรวจรับ และลงนามในใบรับรองผลการปฏิบัติงานต่อไป แต่ถ้าสั่งการไม่รับ ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบ/แก้ไข/ปรับปรุง/ดำเนินการให้แล้วเสร็จ แล้วกลับเข้ากระบวนการตรวจการจ้างใหม่

DCD

เอกสารประกอบ

การตรวจการจ้าง

2. เอกสารประกอบการตรวจการจ้าง เป็นแนวทางการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

กองแบบแผนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำแบบรูป รายการประกอบแบบ และเอกสารประกอบแบบที่ใช้ประกอบสัญญาจ้าง สำหรับงานก่อสร้างอาคารต่างๆของสถานบริการสุขภาพและเครือข่าย ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาทิ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/อำเภอ สถานีอนามัย วิทยาลัยพยาบาล และหน่วยงานต่างๆที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กว่า 1,200 หน่วยงาน ดังนั้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคารของกระทรวงสาธารณสุขจึงมีแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน คำแนะนำในการเตรียมเอกสารประกอบการตรวจการจ้าง จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้รับจ้าง สามารถดำเนินการตรวจการจ้างและกำกับงานก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูปสัญญาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เอกสารที่เกี่ยวข้องในนำมาใช้ประกอบการตรวจการจ้างงานในงวดต่าง ๆ นั้น เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างตามงวดงานโดยใช้เทคนิคการก่อสร้างที่ถูกต้อง การก่อสร้างหรือติดตั้งวัสดุ/อุปกรณ์เป็นไปตามหลักวิชาชีพ การรับรองวัสดุ/อุปกรณ์ที่นำมาใช้ก่อสร้างอาคารว่ามีคุณสมบัติและคุณภาพตามที่แบบรูปสัญญากำหนด หรือเอกสารอื่นๆตามที่แบบรูปสัญญากำหนด เอกสารที่เกี่ยวข้องที่ใช้ประกอบการตรวจการจ้าง แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักคือ

- 1.1. เอกสารการขออนุมัติ ตามข้อกำหนดของสัญญา เป็นเอกสารที่ผู้รับจ้างขออนุมัติจากผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนที่ได้รับ การแต่งตั้ง หรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง อาทิเช่น เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing เอกสารอนุมัติชนิด ฐานราก/เสาเข็ม เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุต่างๆ เป็นต้น รายละเอียดดูจากตารางที่ 1 และ 2
 - 1.1.1. เอกสารที่ผู้รับจ้างนำส่งเพื่อขออนุมัติ เช่นแบบรูป แบบขยาย รายละเอียดวัสดุ/อุปกรณ์ ตัวอย่างวัสดุ ตัวอย่างสี เอกสารรับรองวิชาชีพวิศวกรรม ซึ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามเรื่องราวที่ผู้รับจ้างขออนุมัติ รายละเอียดดูจากตารางที่ 2
 - 1.1.2. เอกสารที่ตอบอนุมัติจากผู้ว่าจ้าง หรือหนังสือที่คณะกรรมการตรวจการอนุมัติ
- 1.2. เอกสารรับรองหรือรายงาน (รวมถึงภาพถ่ายงานก่อสร้าง) เป็นเอกสารที่จัดทำหรือจัดหาโดยผู้รับจ้าง อาทิเช่น รายงานผลการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม เอกสารรับรองการรับน้ำหนักเสาเข็ม รายงานผลการทดสอบ เอกสารรับรองวัสดุ/อุปกรณ์งานระบบต่างๆ เอกสารรับรองวิชาชีพวิศวกรรม ใบรับประกัน เป็นต้น

ตารางที่ 1 เป็น รายการตรวจสอบเอกสารประกอบการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร (Checklists) เป็นส่วนหนึ่งของ “คู่มือการตรวจการจ้างงานก่อสร้าง” เป็นรายการตรวจสอบเพื่อคอยช่วยเตือนให้กรรมการตรวจการจ้าง ได้ ตรวจสอบเอกสารหลักและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้างงานก่อสร้างงานงวดนั้นๆ

วิธีการใช้รายการตรวจสอบเอกสารประกอบการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร (Checklists)

ตารางที่ 1 แสดงตารางรายการตรวจสอบเอกสารหลักกับงวดงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่ามีเอกสารหลัก ะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการงานในแต่ละงวด เมื่อดำเนินการตรวจการจ้างงานงวดนั้นๆ ผู้ทำหน้าที่กรรมการตรวจการจ้าง สามารถสอบถามถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วน ไม่หลงลืม โดยมีวิธีใช้ตารางดังนี้

- 1) คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง หรือร่วมกับผู้มีความรู้ด้านการก่อสร้าง ควรมีการประชุมหารือ เพื่อศึกษาแบบรูปสัญญาให้มีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน
- 2) คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ร่วมกันพิจารณาจากข้อกำหนดงวดงานในแต่ละงวด ว่ามีงานก่อสร้างที่ต้องดำเนินการ เกี่ยวข้องกับเอกสารหลักอะไรบ้าง ให้ทำเครื่องหมายลงในช่องเอกสารหลัก ที่เกี่ยวข้อง จนครบในแต่ละงวดงานจนถึงงวดสุดท้าย

- 3) พิจารณาจากแบบรูปสัญญา ว่ามีข้อกำหนดที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมเกี่ยวกับเอกสารอะไรบ้าง เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างในงวดงานใด ให้ทำเครื่องหมายลงในช่องเอกสารหลักที่เกี่ยวข้อง จนครบทุกงวดงาน
- 4) หากพบว่าไม่มีเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับงวดงานนั้นแต่ไม่มีอยู่ในรายการตรวจสอบเอกสารหลัก ก็ให้จัดบันทึกเพิ่มเติมลงในช่องว่างของตาราง
- 5) จัดบันทึกรายละเอียด ลงหน้าบันทึก

หมายเหตุ : ก) การพิจารณาเอกสารกับงวดงาน หากเป็นอาคารขนาดใหญ่หรือเป็นอาคารพิเศษที่มีความยุ่งยากซับซ้อน นอกจากคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้างแล้ว ควรมีผู้ออกแบบร่วมพิจารณาด้วย

ข) ตารางที่ 1 ตารางรายการตรวจสอบเอกสารหลักกับงวดงาน แม้จะได้ดำเนินการไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่ก็อาจมีเอกสารประกอบการตรวจการจ้างเกิดขึ้นเพิ่มเติมได้ อาทิเช่น มีการแก้ไข/ปรับปรุงข้อกำหนดแบบรูปสัญญา การแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบแปลน จึงควรทบทวนรายการเอกสารประกอบการตรวจการจ้างของงวดถัดไป ทุกครั้งที่มีการประชุมคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อตรวจการจ้าง

ตารางที่ 2 แสดงรายชื่อเอกสารหลักและรายละเอียดเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง รายการเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นรายการแนะนำว่าปกติควรมีประกอบ แต่บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องมีครบทุกรายการ บางกรณีคณะกรรมการตรวจการจ้างอาจร้องขอให้มากกว่าที่แนะนำ เนื่องจากอาคารแต่ละหลังอาจมีความแตกต่างกันไปในรายละเอียดการใช้งานประกอบกับตารางที่ 1

DCD

รายการตรวจสอบเอกสารประกอบการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

รายการเอกสารหลัก	งวดงาน																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1. วิศวกรรมโครงสร้าง																						
1.1.เอกสารผ่านการตรวจสอบผัง																						
1.2. งานเสาเข็ม																						
1.2.1. เอกสารอนุมัติชนิดฐานราก/เสาเข็ม																						
1.2.2. รายงานการตอกเสาเข็ม																						
1.2.3. เอกสารรับรองเสาเข็ม																						
1.2.3.1. การทดสอบความสมบูรณ์เสาเข็ม																						
1.2.3.2. ผลการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม																						
1.2.3.3. ผลการคำนวณการรับน้ำหนักเสาเข็ม																						
1.2.4. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
1.3. งานโครงสร้าง																						
1.3.1. เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing																						
1.3.2. เอกสารอนุมัติเทคนิคการก่อสร้าง																						
1.3.2.1. โครงสร้างที่แตกต่างจากแบบกำหนด																						
1.3.2.2. การต่อเหล็กเสริมโดยข้อต่อเชิงกล																						
1.3.2.3. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
1.3.3. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุงานโครงสร้าง																						
1.3.3.1. เหล็กเสริมโครงสร้าง																						
1.3.3.2. เหล็กเสริมแรงดิ่งสูง																						
1.3.3.3. เหล็กรูปพรรณ																						
1.3.3.4. คอนกรีต																						
1.3.3.5. แผ่นพื้นคอร.สำเร็จรูป																						
1.3.3.6. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
1.3.4. เอกสารผลการทดสอบวัสดุงานโครงสร้าง																						
1.3.4.1. เหล็กเสริมโครงสร้าง																						
1.3.4.2. เหล็กเสริมแรงดิ่งสูง																						
1.3.4.3. เหล็กรูปพรรณ																						
1.3.4.4. คอนกรีต																						
1.3.4.5. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
1.4. งานพิเศษ																						
1.4.1. ระบบกันซึม																						
1.4.1.1. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุกันซึม																						
1.4.1.2. เอกสารการรับประกัน																						
1.4.2. ระบบกำจัดปลวก																						
1.4.2.1. เอกสารอนุมัติการใช้ระบบกำจัดปลวก																						
1.4.2.2. เอกสารการรับประกัน																						
1.4.3. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
1.5. Asbuilt Drawing (คู่มือ/อบรม)																						

หมายเหตุ: เอกสารอื่นๆขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการตรวจสอบเอกสารประกอบการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

[illegible]

หมายเหตุ: เอกสารอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือดลย์พินิจของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

[illegible]

หมายเหตุ: เอกสารอื่นที่ขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือต่อสัญญาฉบับของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

[illegible]

หมายเหตุ: เอกสารอื่นขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือตลัษณ์ของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

รายการเอกสารหลัก	งวดงาน																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
5. งานระบบวิศวกรรมไฟฟ้า																						
5.1. ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง																						
5.1.1. เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing																						
5.1.2. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.1.2.1. ราง/ท่อร้อยสายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.1.2.2. สายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.1.2.3. อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า																						
5.1.2.4. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
5.1.3. เอกสารรับรองวัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.1.4. เอกสารผลการทดสอบระบบ/อุปกรณ์ต่างๆ																						
5.1.5. Asbuilt Drawing/คู่มือ/อบรม																						
5.2. ระบบแจ้งเพลิงไหม้																						
5.2.1. เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing																						
5.2.2. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.2.2.1. ราง/ท่อร้อยสายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.2.2.2. สายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.2.2.3. อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า																						
5.2.2.4. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
5.2.3. เอกสารรับรองวัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.2.4. เอกสารผลการทดสอบระบบ/อุปกรณ์ต่างๆ																						
5.2.5. Asbuilt Drawing/คู่มือ/อบรม																						
5.3. ระบบสื่อสาร																						
5.3.1. เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing																						
5.3.2. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.3.2.1. ราง/ท่อร้อยสายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.3.2.2. สายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.3.2.3. อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า																						
5.3.2.4. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
5.3.3. เอกสารรับรองวัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.3.4. เอกสารผลการทดสอบระบบ/อุปกรณ์ต่างๆ																						
5.3.5. Asbuilt Drawing/คู่มือ/อบรม																						
5.4. ระบบเรียกพยาบาล, ไฟฟ้าสื่อสาร, ระบบไฟฟ้าอื่นๆ																						
5.4.1. เอกสารอนุมัติแบบ Shop Drawing																						
5.4.2. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.4.2.1. ราง/ท่อร้อยสายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.4.2.2. สายไฟฟ้าชนิดต่างๆ																						
5.4.2.3. อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า																						
5.4.2.4. หรือแบบรูปสัญญากำหนด																						
5.4.3. เอกสารรับรองวัสดุ/อุปกรณ์งานระบบฯ																						
5.4.4. เอกสารผลการทดสอบระบบ/อุปกรณ์ต่างๆ																						
5.4.5. Asbuilt Drawing/คู่มือ/อบรม																						

หมายเหตุ: เอกสารอื่นๆขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

[illegible]

หมายเหตุ: เอกสารอื่นที่ขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือต่อสัญญาของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

[illegible]

หมายเหตุ: เอกสารอื่นๆขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ภาพถ่าย

รายการเอกสารการตรวจการจ้างงานก่อสร้างอาคาร

บันทึก

DCD

รายชื่อเอกสารหลักและรายละเอียดเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง

รายการเอกสารหลัก	A. เอกสารการตรวจสอบหรืออนุมัติจากคณะกรรมการ การตรวจการจ้างหรืออนุมัติจากคณะกรรมการ วิศวกรรม	B. เอกสารนำส่งการขอขึ้นทะเบียน/ใช้สิทธิ/เทคนิค ก่อสร้าง และเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้จ้าง	B.1. แบบรูปและ/หรือแบบขยายหรือแคด สัคที่แสดงรายละเอียดรายละเอียด	B.2. เอกสารรับรองมาตรฐาน มอก. และ/หรือ อื่นๆตามกำหนด	B.3. ข้อกำหนด(Criteria)และรายการคำนวณ ทางวิศวกรรม	B.4. เอกสารรับรองของวิศวกรวิชาชีพตาม คุณวุฒิที่กำหนด	C. เอกสารนำส่งผลการทดสอบวัสดุ/อุปกรณ์/ จักรกล และเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้จ้าง	C.1. รายงานผลการทดสอบ/ก่อสร้าง/เสริม ถูกต้องตามข้อกำหนด/อนุมัติ/หลักฐาน	C.1. รายงานผลการทดสอบ/เสริม/ซ่อม ข้อกำหนด/อนุมัติ/หลักฐาน	C.1. รายงานผลการทดสอบวัสดุ/อุปกรณ์/ จักรกลตามข้อกำหนด/อนุมัติ/หลักฐาน	C.3. เอกสารรับรองผลของวิศวกรวิชาชีพตาม คุณวุฒิที่กำหนด	D. เอกสารรับรองผลงาน/รับประกันต่างๆ/ตาม ข้อกำหนดสัญญา (ถ้ามี)	D.1. เอกสารรับรองการรับน้ำหนักเสาเข็มของผู้ รับจ้าง(หรือรับรองการวางเสาเข็ม)	D.2. เอกสารรับรองงานพิเศษ/รับประกันต่างๆ/ ตามข้อกำหนดสัญญา (ถ้ามี)	D.3. เอกสารรับรองของวิศวกรวิชาชีพตาม คุณวุฒิที่กำหนด (ถ้ามี)
	1. เอกสารผ่านการตรวจสอบ	2. เอกสารอนุมัติต่างๆ	3.1. ผลการตอบ/ก่อสร้าง/ทดสอบเสาเข็ม	3.2. เอกสารผลการทดสอบวัสดุงานโครงสร้าง	3.3. เอกสารผลการทดสอบงานระบบต่างๆ	4.1. เอกสารรับรองเสาเข็ม	4.2. เอกสารรับรอง/รับประกันงานพิเศษ	4.3. เอกสารรับรอง/รับประกันงานระบบต่างๆ	1. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	2. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	3. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	4. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	5. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	6. รายการเอกสารที่ส่งมอบ	7. รายการเอกสารที่ส่งมอบ
1. เอกสารผ่านการตรวจสอบ	○														
2. เอกสารอนุมัติต่างๆ															
2.1. เอกสารอนุมัติชนิดฐานราก/เสาเข็ม	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
2.2. เอกสารอนุมัติเทคนิคการก่อสร้าง	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
2.3. เอกสารอนุมัติการใช้วัสดุงานโครงสร้าง	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3.3. เอกสารอนุมัติงานระบบต่างๆ	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3.4. เอกสารอนุมัติงานสถาปัตยกรรม	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3. เอกสารผลการทดสอบวัสดุ															
3.1. ผลการตอบ/ก่อสร้าง/ทดสอบเสาเข็ม	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3.2. เอกสารผลการทดสอบวัสดุงานโครงสร้าง	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3.3. เอกสารผลการทดสอบงานระบบต่างๆ	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
4. เอกสารรับรองผลงาน/รับประกันต่างๆ (ถ้ามี)															
4.1. เอกสารรับรองเสาเข็ม															
4.2. เอกสารรับรอง/รับประกันงานพิเศษ															
4.3. เอกสารรับรอง/รับประกันงานระบบต่างๆ															

หมายเหตุ : รายการเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นเพียงการแนะนำ บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องมีครบทุกรายการ บางกรณีอาจมีมากกว่าที่แนะนำ

1. รายการเอกสารบางรายการอาจรวมอยู่ในชุดเดียวกัน เช่น รายงานผลการทดสอบเสาเข็ม(C)พร้อมการรับรองการรับน้ำหนักเสาเข็ม(D)
2. เอกสารรับรองผลงาน/รับประกันต่างๆ มีหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแบบรูปสัญญา
3. เอกสารอื่นที่ขึ้นอยู่กับแบบรูปสัญญาหรือโดยพิจารณาจากโครงการที่กำหนด อาทิ แผนงานก่อสร้าง ผังองค์กร

แนวทางการปฏิบัติงาน

DCD

3. แนวทางการปฏิบัติงาน ที่เป็นบรรทัดฐาน ตามคำวินิจฉัยคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการจ้าง

1. ตรวจรับการจ้างตามรายงานของผู้ควบคุมงาน ... ไม่ละเอียดย ! ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย

(วารสารกรมประชาสัมพันธ์ คอลัมน์กฎหมายใกล้ตัว ฉบับเดือนตุลาคม ๒๕๕๕)

นางสาวเบญญาภา ไชยคามิ พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร

สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

คณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างมีอำนาจหน้าที่ทำการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนด ในสัญญาทุกสัปดาห์ รวมทั้งรับทราบหรือพิจารณาการสั่งหยุดงานหรือพักงานของผู้ควบคุมงาน แล้วรายงานประธานกรรมการบริหาร เพื่อพิจารณาสั่งการ และหากกรณีข้อสงสัยหรือมีกรณีที่น่าสงสัยว่าตามหลักวิชาการต่างๆ ไม่น่าจะเป็นไปได้ ให้ออกตรวจงานในสถานที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้างนั้นๆ โดยให้มีอำนาจ สั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอนงานได้ตามที่เห็นสมควรและตามหลักวิชาการช่าง เพื่อให้เป็นไปตาม แบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ทั้งนี้ ตามข้อ ๔๘ (๑) และ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘

คดีที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้แม้จะเป็นคดีพิพาทอันเกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แต่ก็สามารถนำข้อเท็จจริงในคดี มาปรับใช้กับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเฉพาะในเรื่องของคณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่โดยขาด

ความระมัดระวัง ไม่ได้ออกไปตรวจงานจ้างในขณะที่ผู้รับจ้างกำลังปฏิบัติงานตามสัญญา เพราะเชื่อตามรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงาน เนื่องจากในรายงานไม่มีประเด็นหรือข้อสงสัยที่จะเป็นเหตุให้ต้องออกไปตรวจงานจ้าง ก่อนลงชื่อตรวจรับงานและทำให้ทางราชการเสียหาย ซึ่งข้ออ้างดังกล่าวจะทำให้พ้นความรับผิดได้หรือไม่ มีข้อเท็จจริงในคดีนี้คือ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการบุกเบิกปรับถมดิน ที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดี (องค์การบริหารส่วนตำบล) ได้ตรวจรับงานจ้างของผู้ว่าจ้างเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา โดยไม่ออกตรวจงานจ้างจริง อาศัยเพียงข้อรายงานของนาย อ. นายช่างโยธาซึ่งทำหน้าที่ผู้ควบคุมงาน และเป็นพนักงานใหม่อยู่ระหว่างทดลองงาน แต่หลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้ผู้รับจ้าง จึงทราบว่าปริมาณดิน ที่นำมาถมในโครงการขาดหายไป ไม่ครบถ้วนตามสัญญาที่กำหนดให้ผู้รับจ้างถมดินหนาเฉลี่ย ๑.๔๐ เมตร ปริมาณดิน ๑๑,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และสำนักงานโยธาธิการจังหวัดพบว่าปริมาณดินที่ผู้รับจ้างขนย้ายไปปรับถมพื้นที่ไม่ครบถ้วนตามสัญญา ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องสูญเสียเงิน จำนวน ๑๒๙,๑๖๔ บาท ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหาย โดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องของผู้รับจ้าง และใบรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้เป็นไปตามสัญญา มิใช่เพียงแต่ตรวจใบรายงาน และเชื่อถือรายงานของผู้ควบคุมงานโดยมิได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าสาเหตุที่ไม่ออกตรวจสถานที่เป็นเพราะเมื่อพิจารณารายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานแล้ว เห็นว่างานจ้างแล้วเสร็จถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ว่า การถมดินไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติตามหลักวิชาช่างที่ดีหรือไม่ ทั้งสภาพพื้นดินเป็นป่า มีความสูงต่ำไม่เท่ากัน ดินไม่ได้ขาดหายไป และตนไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่อาจยืนยันว่าปริมาณดินที่ถมถูกต้องหรือไม่ จึงขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งให้ชดเชยเงินดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงเป็นที่รับกันว่าในขณะที่ผู้รับจ้างกำลังปฏิบัติงานตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ออกไปตรวจงานจ้าง เพราะได้พิจารณารายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานแล้วเห็นว่า ไม่มีประเด็นข้อสงสัยตามข้อ ๔๘ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แต่จากรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานไม่มีการจดบันทึกเพื่อรายงานการปฏิบัติงาน ว่าในวันที่ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการตามสัญญาจ้างมีรถบรรทุกดินเข้ามาจำนวนกี่คัน แต่ละคันบรรทุกดินจำนวนกี่ลูกบาศก์เมตร เพราะการจดบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างละเอียดย่อมทำให้รับทราบผลการปฏิบัติงานในแต่ละวันได้ว่าขณะนี้ได้ถมดินไปแล้วกี่ลูกบาศก์เมตร อันจะเป็นพยานหลักฐานอ้างอิงเพื่อทำการตรวจสอบจำนวนดินในเบื้องต้นได้ว่า๒

การดำเนินงานของผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างคืบหน้าและเป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาหรือไม่ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดี ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานก็จะเห็นข้อสงสัยในการรายงาน การปฏิบัติงานและออกไปตรวจงานจ้างเพื่อดูว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนด ในสัญญาหรือไม่ ทั้งข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและสำนักงานโยธาธิการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ก็เป็นหลักฐานยืนยันได้ชัดเจนว่าจำนวนดินที่ถมไม่ครบตามสัญญา ถือได้ว่าผู้รับจ้างไม่ได้ปฏิบัติตามสัญญา การตรวจรับการจ้างของคณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว เนื่องจากการตรวจรับการจ้างที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และหากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ไม่สามารถยืนยันปริมาณดินที่ถมถูกต้องตามสัญญา โดยหน้าที่แล้ว ก็ควรที่จะดำเนินการแจ้งให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสอบในการตรวจรับงานจ้างร่วมได้ เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่รัฐ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแต่อย่างใด

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังและขาดการตรวจสอบที่ถูกต้องตามวิสัยและพฤติการณ์ของบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจการจ้างที่จะต้องใช้เวลาความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ วรวรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อกรมบัญชีกลางเห็นว่า การคำนวณจำนวนที่ดินที่ขาดหายไป ของสำนักงานโยธาธิการจังหวัดโดยวัดขนาดของพื้นที่และวัดความสูงต่ำของดินเดิมกับดินถมโดยใช้กล้องระดับ อาจมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากดินมีการบดอัดไม่เท่ากัน โดยคิดเป็นเงินสูงถึง ๒๑๒,๑๕๖ บาท อาจไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ จึงให้คณะกรรมการตรวจการจ้างรับผิดชอบร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตรวจสอบความเสียหาย (๑๒๙,๑๖๔ บาท) โดยให้แต่ละคนรับผิดชอบเป็นส่วนละเท่าๆ กัน อันเป็นการกำหนดค่าสินไหมทดแทนโดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายเป็นเงินคนละ ๒๕,๘๓๖.๘๐ บาท จึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๘๓-๕๘๔/๒๕๕๔)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีให้กับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ซึ่งการที่กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจการจ้างก็โดยมีเจตนารมณ์ที่จะ ให้การตรวจรับผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบว่าถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา อันเป็นประโยชน์ต่อราชการหรือไม่ คณะกรรมการตรวจรับงานจึงมีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และใช้เวลาความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงาน และตรวจสอบงานจ้างให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ดังนั้น คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่เพียงพอแต่ตรวจรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วนเท่านั้น หากเห็นว่ารายงาน มีข้อบกพร่องหรือมีข้อสงสัยจะต้องออกไปตรวจงานจ้างเพื่อดูว่าการดำเนินงานของผู้รับจ้าง เป็นไปตามรายละเอียดของสัญญาหรือข้อกำหนดในสัญญาหรือไม่ นอกจากนี้ หากเห็นว่าไม่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบงานได้อย่างครบถ้วน ก็ควรที่จะดำเนินการเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ เข้ามาตรวจสอบ เพราะการที่ราชการได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากการไม่ใช้เวลาความระมัดระวังและไม่ตรวจสอบงานจ้างด้วยความละเอียดรอบคอบตามวิสัยและพฤติการณ์ การทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ย่อมเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ที่กรรมการตรวจการจ้างจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

2. คำพิพากษาศาลปกครองที่น่าสนใจ

“ความลึกที่ระบุในสัญญา ถือเป็นเพียงรายการประมาณราคากลาง ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่ตกลงกันไว้”

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๔๘/๒๕๕๔

สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านคิดค่าจ้างในลักษณะเหมารวมซึ่งถือความสำเร็จของงานชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล อันได้แก่ ปริมาณของน้ำที่บรรจุได้เป็นผลสำเร็จของงาน การที่ผู้รับจ้างชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลจนได้ปริมาณน้ำตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว แม้ว่าจะไม่ได้ความลึกของการชุดเจาะตามข้อกำหนดของสัญญา ก็ต้องถือว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว สำหรับความลึกของการชุดเจาะที่ระบุในสัญญานั้น ถือเป็นเพียงรายการประมาณราคากลาง เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดราคาจ้างเท่านั้น มิได้มีความหมายเป็นการแยกจ้างตามระยะความลึกของการชุดเจาะแต่อย่างใด ดังนั้น หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างจึงมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามจำนวนที่ตกลงกันไว้ในสัญญาโดยมีอาจหักเงินค่าจ้างจากภาระงานที่ผู้รับจ้างทำน้อยกว่าที่ประมาณการไว้ได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๔๘/๒๕๕๔ ระหว่าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด จิตมาตตริง (ผู้ฟ้องคดี) กับ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสีลอม ที่ ๑ หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสีลอมที่ ๒ หัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสีลอมที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง ที่ ๔ (ผู้ถูกฟ้องคดี)

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ก. สรุปคำฟ้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสีลอม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน ในวงเงิน ๘๗๘,๐๐๐ บาท โดยข้อสัญญากำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำงานพิเศษซึ่งไม่ได้แสดงไว้หรือรวมอยู่ในเอกสารสัญญาได้ หากงานพิเศษนั้นอยู่ในขอบข่ายทั่วไปแห่งวัตถุประสงค์ของสัญญา รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้ฟ้องคดี เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขรูปแบบและข้อกำหนดต่างๆ ในเอกสารสัญญานี้ด้วย ปรากฏว่าหลังจากผู้ฟ้องคดีเริ่มทำงานก่อสร้างตามสัญญาโดยการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล หัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสีลอม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) ได้ทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมแนบท้ายสัญญาจ้าง โดยรายละเอียดว่า ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตกลงเปลี่ยนแปลงจากการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลความลึกที่ ๑๕๐ เมตร เป็นความลึกที่ ๕๖ เมตร ทำให้โครงการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในวงเงิน ๒๖๘,๕๕๐ บาท เปลี่ยนแปลงเป็นเงิน ๑๐๐,๔๐๘ บาท และตัดค่าอุปกรณ์ต่างๆ จำนวน ๖ รายการ เป็นเงิน ๒๒,๖๓๒ บาท โดยผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ลงลายมือชื่อในบันทึกข้อตกลงดังกล่าวแต่อย่างใด ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานตามสัญญา ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ชำระเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๕๙๓,๔๘๕.๐๗ บาท ซึ่งเป็นเงินหลังหักภาษี ณ ที่จ่าย และหักค่าปรับกรณีผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานล่าช้า แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการหักเงินค่าจ้างจำนวน ๑๖๘,๕๔๒ บาท ซึ่งเป็นค่าชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลที่ขาดไปจำนวน ๙๔ เมตรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เป็นธรรม ประกอบกับการที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าจ้างล่าช้าเป็นเวลา ๕๗ วันทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๑๘,๕๘๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ข. สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า โดยที่ข้อ ๑ และข้อ ๔ ของสัญญาจ้างพิพาท กำหนดว่า “ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างเหมาทำการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน” และ “(สัญญาเป็นราคาเหมารวม) ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับค่าจ้างจำนวนเงิน ๘๗๘,๐๐๐ บาท โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์” ประกอบกับตามสัญญาดังกล่าวคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันให้ผู้รับจ้างชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จำนวน ๑ บ่อ ให้ได้ปริมาณน้ำไม่น้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง คิดค่าจ้าง ในลักษณะเหมารวม ซึ่งหมายความว่า สัญญาจ้างถือความสำเร็จของงานชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลให้ได้ปริมาณน้ำ ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมงเป็นผลสำเร็จของงาน ส่วนความลึกของการชุดเจาะเป็นเพียงประมาณการไว้เท่านั้น หากผู้รับจ้างได้ทำการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลได้น้ำ ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ถือว่าผู้รับจ้างได้ทำงานแล้วเสร็จครบถ้วนบริบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดตามแบบแปลนท้ายสัญญา และข้อกำหนดกับเงื่อนไขของสัญญา รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญาแล้ว ผู้ว่าจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างตามจำนวนที่ตกลงกันไว้ สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลนั้น สัญญาพิพาทกำหนดหลักการไว้กว้าง ๆ ว่า ทำการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลให้ได้ปริมาณน้ำ ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง จำนวน ๑ บ่อ ส่วนการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ไว้ในประมาณการค่าก่อสร้างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำขึ้น ซึ่งรวมถึงการกำหนดความลึกของการชุดเจาะว่าไม่น้อยกว่า

๑๕๐ เมตร จำนวน ๑ บ่อ ราคาค่าวัสดุก่อสร้างต่อหน่วย ๑,๗๖๓ บาท เป็นเงิน ๒๖๘,๙๕๐ บาท นั้น เป็นเพียงรายการประมาณราคากลาง เพื่อประกอบการพิจารณาราคาจ้างเท่านั้น มิได้มีความหมายเป็นการแยกจ้างเป็นระยะความลึกตามการขุดเจาะแต่ประการใด สำหรับกรณีที่มีการทำบันทึกข้อตกลงเพื่อเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการขุดเจาะบ่อบาดาลจากความลึกที่ ๑๕๐ เมตร มาเป็นความลึกที่ ๕๖ เมตร และตัดลดค่างานลงไปเป็นจำนวนเงินรวม ๑๙๑,๑๗๔ บาท นั้น เมื่อทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ลงนามในข้อตกลงดังกล่าว กรณีจึงมิใช่เป็นการตัดทอนงานหรือเพิ่มงานตามข้อกำหนดในสัญญา จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับผูกพันคู่สัญญาได้ และการที่ผู้ฟ้องคดียอมรับเงินค่าจ้างบางส่วนไปแล้วก็ไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียอมรับข้อตกลงตามบันทึกดังกล่าวโดยปริยายแต่อย่างใด

นอกจากนี้ แม้ว่าข้อ ๑๓ ของสัญญาจ้าง จะกำหนดให้ผู้ควบคุมงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือตัดทอนซึ่งงานตามสัญญาได้ และข้อ ๑๔ ของสัญญาจะกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีสิทธิสั่งให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขรูปแบบและข้อกำหนดต่างๆ ในเอกสารสัญญาโดยไม่ทำให้สัญญาเป็นโมฆะก็ตาม แต่เมื่อสัญญาจ้างพิพาทเป็นการทำงานที่จ้างเหมาแล้วเสร็จตามสัญญา มิใช่เป็นกรณีที่ผู้ควบคุมงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือตัดทอนงานตามข้อ ๑๓ แต่อย่างใด ประกอบกับข้อกำหนดดังกล่าวนี้ เป็นเพียงส่วนที่ให้อำนาจผู้ควบคุมงานในการแก้ไขเพิ่มเติมหรือตัดทอนงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการของการไม่ปฏิบัติตามเท่านั้นมิได้มีความหมายถึงขนาดว่าหากผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จโดยมีภาระการทำงานน้อยกว่าที่คาดคะเนไว้ จะต้องลดเงินค่าจ้างลงแต่ประการใด นอกจากนี้ การที่สัญญาทางปกครองมีลักษณะพิเศษที่ให้อำนาจคู่สัญญาฝ่ายปกครองสามารถแก้ไขสัญญาได้แต่เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งนั้น เป็นข้อกำหนดที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจของคู่สัญญาฝ่ายปกครอง ในอันที่จะแก้ไขเพิ่มเติมข้อสัญญาได้แต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษประการหนึ่งของทางสัญญาทางปกครอง แต่การใช้สิทธิของผู้ว่าจ้างดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานหลักความจำเป็นและความเป็นธรรมต่อคู่สัญญา โดยคู่สัญญาต้องเคารพต่อเจตนาของคู่สัญญาตามที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญา ต่อเมื่อมีความจำเป็นเพื่อให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง หรือมิให้ประโยชน์สาธารณะต้องเสียไปเท่านั้น คู่สัญญาฝ่ายปกครองจึงจะมีสิทธิแก้ไขสัญญาแต่เพียงฝ่ายเดียวได้ และการแก้ไขสัญญาข้างต้นต้องคำนึงถึงดุลยภาพทางการเงินหรือความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งด้วย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการแก้ไขสัญญาโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้เกิดขึ้นจากความจำเป็น การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา โดยบันทึกข้อตกลงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทำขึ้น จึงไม่มีผลใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจที่จะปรับลดเงินค่าจ้างจากผู้ฟ้องคดี และมีหน้าที่ต้องคืนเงินค่าจ้างที่ปรับลดลงไปจำนวน ๑๖๘,๕๔๒ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย

สำหรับประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีล่าช้าโดยอ้างเหตุเกี่ยวกับขั้นตอนในการทำหนังสือหรือไปยังจังหวัดจริง นั้น กรณีดังกล่าวเป็นขั้นตอนการปฏิบัติภายในหน่วยงานด้วยตนเอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจนำเหตุผลข้างต้นมาปฏิเสธความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นคู่สัญญาได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ตามสัญญาโดยการชำระเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงาน คือ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แต่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ จึงถือได้ว่าเป็นการผิดนัดชำระหนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดการชำระหนี้ดังกล่าวพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๙๓,๔๘๕.๐๗ บาท นับแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นเงิน ๕,๑๒๑.๘๕ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

3. ตัวอย่างคดี ศาลปกครองที่น่าสนใจ

“หยุดงานไม่แจ้งเหตุ ผนตก..เป็นเหตุการณ์ปกติตามฤดูกาล”

www.athiwat.com

เกร็ดความรู้ - สรุปคำพิพากษา / คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ

คดีหมายเลขแดงที่ อ.303/2554 คดีหมายเลขดำที่ อ.796/2549

คดีนี้ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (กรุงเทพมหานคร) ได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีปรับปรุงซอยท่าเรือจากถนนร่มเกล้าถึงคลองสาม และจากถนนคุ้มเกล้าถึงคลองสี่ตามสัญญา ลงวันที่ 1 เมษายน 2546 เป็นเวลา 120 วัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องเริ่มทำงานภายในวันที่ 1 เมษายน 2546 กำหนดแล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 แต่ผู้ฟ้องคดีทำงานแล้วเสร็จช้ากว่ากำหนดเป็นเวลา 185 วัน จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีผิดสัญญา ซึ่งตามข้อ 17 ของสัญญาผู้ฟ้องคดีจะต้องถูกหักเงินค่าจ้างหรือเงินประกันหรือหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาเป็นค่าปรับวันละ 20,367 บาทกรณีมีปัญหาที่จะต้อง

วินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงาน ตามสัญญาจ้างล่าช้าเกินกว่าที่กำหนดตามสัญญามีสาเหตุมาจากผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เห็นว่า จากหลักฐานบันทึกผลการทำงานของผู้ฟ้องคดีซึ่งนายช่างโยธาผู้ควบคุมงานได้บันทึกไว้ ว่าเป็นที่ยุติว่าผู้ฟ้องคดีไม่เข้าทำงานตามสัญญาทำให้ระยะแรกต้องเสียเวลาไปถึง 21 วัน ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าช่วงตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 20 เมษายน 2546 **ตำรวจท้องที่และตำรวจทางหลวงได้มีประกาศขอความร่วมมือผู้ประกอบการให้หยุดทำการขนวัสดุช่วงเทศกาลสงกรานต์และสงกรานต์นั้น ขอบที่ผู้ฟ้องคดีจะแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ทราบและขออนุญาตทำงานในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีก็หาได้ปฏิบัติดังกล่าวไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างเหตุดังกล่าวเพื่อให้ตนพ้นผิดได้** และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้เข้าทำงานตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2546 เป็นต้นไปแล้ว ก็เป็นเพียงการขนย้ายวัสดุ มากองไว้บริเวณหน้างานที่ก่อสร้างเท่านั้น แล้วหยุดงานไปอีก

โดยอ้างว่าต้องรอผลการทดสอบวัสดุ ที่จะนำมาทำการก่อสร้างถนน จนกระทั่งเมื่อทราบผลแล้วจึงได้เข้าทำงานอีกครั้งเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 ซึ่งเป็นช่วงใกล้เข้าฤดูฝน ทั้งๆ ที่เป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีจะต้องวางแผน และดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามสัญญา ประกอบกับการทดสอบวัสดุจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็สามารถทราบผลได้ทันที นอกจากนี้ กรณีบันทึกรายงานผลการทำงานของผู้ฟ้องคดีก็น่าเชื่อว่า ได้จัดทำขึ้นตามข้อเท็จจริง และผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อหรือประทับตราบริษัทเป็นหลักฐานไว้ โดยชอบแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เหตุที่ผู้ฟ้องคดีทำงานล่าช้าจนผู้ถูกฟ้องคดีปรับค่าจ้างเป็นเพราะความผิดของผู้ฟ้องคดีเองที่ไม่เข้าทำงานตามสัญญาและเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนที่ ได้เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ต่อมา แม้ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำงานอีกครั้งเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 ก็เป็นช่วงเข้าฤดูฝน ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีควรจะต้องรู้ตั้งแต่แรกแล้ว **เพราะก่อนที่ผู้ฟ้องคดี จะเข้าเสนอราคาต้องมีการตรวจสอบและออกไปดูสถานที่ที่จะทำการก่อสร้างแล้วว่ามีสภาพอย่างไร ดังนั้น การที่ฝนตกหนักทำให้น้ำเริ่มท่วมในขณะที่สัญญายังเหลืออีก 35 วัน นับตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 และต่อเนื่องจนผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำงานต่อไปได้ เป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีต้องทำงานล่าช้ากว่ากำหนดเป็นเวลา 168 วัน จึงเป็นเหตุการณ์ปกติตามฤดูกาลที่เกิดขึ้น มิใช่เหตุสุดวิสัย เพราะเกิดอุทกภัยตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจอ้างเอาเหตุที่ฝนตกน้ำท่วมบริเวณที่ก่อสร้างมาเป็นอุปสรรคเพื่อขอต่ออายุสัญญาให้แก่ ผู้ฟ้องคดีออกไปอีก 168 วันได้** เพราะขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกองสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ นว.165/2500 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2500 ข้อ 2 (ก) การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไม่ต่ออายุสัญญาให้ผู้ฟ้องคดีออกไปอีก 168 วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการใช้ดุลพินิจชอบด้วยกฎหมายแล้ว โดยที่ตามข้อ 132 ของข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 กำหนดว่า ในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงได้และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละ 10 ของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างให้หน่วยงานเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆทั้งสิ้น ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ปรับผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา 185 วัน วันละ 20,367 บาท เป็นเงิน 3,767,895 บาท โดยผู้ฟ้องคดีเพียงแต่มีหนังสือขอผ่อนปรนการบอกเลิกและยืนยันว่าเมื่อน้ำท่วม ที่บริเวณก่อสร้างลดลงแล้วจะทำการก่อสร้างต่อไปให้แล้วเสร็จ แต่ไม่ได้ยินยอมเสียค่าปรับดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆทั้งสิ้น อันจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 สามารถผ่อนปรน การบอกเลิกสัญญาได้ตามข้อ 132 ของข้อบัญญัติข้างต้น หนังสือของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงมิใช่หนังสือขอผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อค่าปรับที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 หักจากเงินค่าจ้างจะเกินร้อยละ 10 ของวงเงินที่จ้าง คือ 407,326 บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงต้องบอกเลิกสัญญา เมื่อไม่มีการยกเลิกสัญญาจึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ปฏิบัติฝ่าฝืนข้อบัญญัติข้างต้นเสียเอง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ปรับผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน 3,767,895 บาท ซึ่งเกินกว่าร้อยละ 10 ของวงเงินค่าจ้างที่ควรปรับได้ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงมีสิทธิปรับผู้ฟ้องคดีได้เพียงเงินจำนวน 407,326 บาท และต้องชำระค่าจ้างส่วนที่เหลือจากการหักค่าปรับให้แก่ ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน 3,665,934 บาท นับแต่วันที่ 31 มีนาคม 2547 ซึ่งเป็น วันสุดท้ายของการครบกำหนดเบิกจ่ายเงินเหลือเมื่อ

ผู้ผูกฟองคัตที่ 1 ไม่ได้ชำระหนี้และ หรือขอปฏิบัติการชำระหนี้ จึงถือว่าผู้ผูกฟองคัตที่ 1 ผิดนัดชำระหนี้ตามมาตรา 204 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องชำระดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดอีกร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 3,665,934 บาท นับแต่วันที่ 31 มีนาคม 2547 เป็นต้นไป จนถึงวันที่ชำระแล้วเสร็จให้แก่ผู้ผูกคัตตามมาตรา 224 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว

4. ตัวอย่างคดี ศาลปกครอง ที่น่าสนใจ

“กรรมการตรวจการจ้างตรวจงานผิดพลาดไม่แล้วเสร็จตามสัญญา ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง”

คดีหมายเลขแดงที่ อ.233/2553 คดีหมายเลขดำที่ อ.609/2551
เกร็ดความรู้ - สรุปคำพิพากษา / คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ

ผู้ผูกคัต (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขนา) ฟ้องว่าได้ทำสัญญาว่าจ้างผู้ผูกคัตให้ก่อสร้างขยายเขตท่อเมนประปาหมู่บ้าน ชนิดท่อพีวีซี ความยาว 1,700 เมตร โดยมีค่าจ้างจำนวน 88,080 บาท ผู้ผูกคัตได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ และคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานแล้วออกใบตรวจรับพัสดุ ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2547 ว่าได้ตรวจรับมอบงานแล้ว เห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ควรจ่ายเงินให้ผู้ผูกคัต ผู้ผูกคัตจึงได้อนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างจำนวน 88,080 บาท และผู้ผูกคัตได้รับเงินดังกล่าวแล้ว ต่อมา ผู้ผูกคัตได้ตรวจพบว่า ผู้ผูกคัตดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จตามสัญญา โดยขาดอยู่อีก 472 เมตร จึงแจ้งให้ผู้ผูกคัตดำเนินการแต่ ผู้ผูกคัตมิได้ดำเนินการก่อสร้างในส่วนที่ยังทำไม่ครบตามสัญญา ผู้ผูกคัตจึงว่าจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ให้ดำเนินการก่อสร้างท่อเมนประปาที่เหลือระยะทาง 472 เมตร ซึ่งผู้รับจ้างรายใหม่ได้ดำเนินการครบถ้วนแล้ว ผู้ผูกคัตได้อนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างให้ผู้รับจ้าง รายใหม่จำนวน 22,660 บาท จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ผูกคัตชำระเงินจำนวน 22,660 บาท พร้อมดอกเบี้ย นั้นเห็นว่า

แม้คณะกรรมการตรวจการจ้างจะออกใบตรวจรับพัสดุ ว่าผู้ผูกคัตดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามบันทึกของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ผู้ผูกคัตแต่งตั้งว่า ผู้ผูกคัตดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จเป็นระยะทาง 472 เมตร กรณีจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ยืนยันได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ดำเนินการตรวจรับงานให้ถูกต้องครบถ้วนหรือเป็นไปตามที่สัญญากำหนด จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ผูกคัตได้ส่งมอบงานครบถ้วนตามข้อ 48 (4) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ประกอบกับสัญญาก่อสร้างดังกล่าว มีค่าจ้างเป็นเงิน 88,080 บาท อันจะเห็นได้ว่ามีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของ ตามมาตรา 587 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีลักษณะเป็นสัญญาต่างตอบแทนที่ผู้ผูกคัตจะต้องดำเนินการก่อสร้างให้เป็นไปตามสัญญา โดยผู้ผูกคัตมีหน้าที่จะชำระค่าจ้างเป็นค่าตอบแทน แต่การที่ผู้ผูกคัตก่อสร้างท่อเมนประปาเพียง 1,228 เมตร ทั้งที่สัญญาได้กำหนดไว้ 1,700 เมตร กรณีดังกล่าวจึงไม่อาจถือว่าผู้ผูกคัตได้ปฏิบัติตามสัญญาครบถ้วน อันจะมีผลให้ได้รับค่าจ้างตามสัญญา และเหตุดังกล่าวทำให้ผู้ผูกคัตมีสิทธิเรียกเงินค่าจ้างในส่วนที่ผู้ผูกคัตยังไม่ได้ดำเนินการตามสัญญาให้แล้วเสร็จคืนจากผู้ผูกคัตได้ ซึ่งเมื่อผู้ผูกคัตได้จ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างท่อเมนประปาที่เหลือให้แก่ผู้รับจ้างรายใหม่ จำนวน 22,660 บาท ดังนั้น ผู้ผูกคัตจึงมีหน้าที่ต้องคืนเงินอันเกิดจากการดำเนินการก่อสร้างไม่ครบถ้วน เป็นเงินจำนวน 22,660 บาท ให้แก่ผู้ผูกคัต **ส่วนกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า ผู้ผูกคัตประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่อาจอ้างความสำคัญผิดอันเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงมาเป็นประโยชน์นั้น เห็นว่า ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ผูกคัต ควรได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่ควบคุมหรือกำกับดูแลและควรรับผิดชอบในลักษณะใดอย่างหนึ่งจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้น** (นั่นถือเป็นประเด็นที่น่าสนใจ) ซึ่งต้องแยกส่วนจากความรับผิดชอบอันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาให้ครบถ้วนของผู้ผูกคัตที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาต่อผู้ผูกคัตโดยหาใช่กรณีที่จะกล่าวอ้าง เพื่อให้ผู้ผูกคัตพ้นจากความรับผิดตามสัญญานี้ไปได้

5. ตัวอย่างคดี ศาลปกครอง ที่น่าสนใจ

“กรรมการตรวจการจ้าง ... พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่เคร่งครัดต่อระเบียบ”

(คอลัมน์ระเบียบกฎหมาย วารสารก้านผู้ใหญ่บ้าน ฉบับเดือนมกราคม ๒๕๕๖)กรกฎาคม ๒๕๕๕)

นางสาวจิตติพร ปานไหม

พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

การเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต เป็นลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และมีผลทำให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๔/๑ (๕) และมาตรา ๕๘/๔ ประกอบมาตรา ๕๘/๑ โดยหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่อาจส่งผลทำให้ความเป็นนายองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็วและคำวินิจฉัยของนายอำเภอถือเป็นที่สุดตามมาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๖๔ วรรคสอง ดังเช่นคดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้ เป็นกรณีที่รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล มีพฤติกรรมในทางทุจริตจากการเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างก่อสร้างรั้วรอบที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีผู้ร้องเรียนว่า การก่อสร้างดังกล่าวไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนดในสัญญาจ้าง โดยระยะความยาวของรั้วขาดหายไป ๘๕.๖๐ เมตร แต่มีการเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างครบตามสัญญาจ้างแล้ว นายอำเภอ (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาว่าในการตรวจรับงานจ้างดังกล่าว รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล มีพฤติกรรมในทางทุจริตอันมีผลทำให้มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งหรือไม่

ต่อมา นายอำเภอได้วินิจฉัยและมีคำสั่งให้รองนายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ฟ้องคดี) จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่ง โดยยอมรับว่าได้ตรวจสอบการจ้างจากรายงานของผู้ควบคุมงาน ไม่ได้ทำการตรวจวัดหรือตรวจสอบงาน ตามสัญญา และจากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนก็ไม่มีพยานหลักฐานใด ระบุว่าผู้ใดได้รับผลประโยชน์หรือผลตอบแทนอื่นในการดำเนินการ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับخذใช้ค่าเสียหายแล้ว นอกจากนี้ คณะทำงานวิเคราะห์เอกสารไม่ได้ให้โอกาสทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและได้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ดังนั้น กระบวนการสอบสวนและคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้จึงมีประเด็นที่น่าสนใจ ๒ เรื่อง คือ

ประเด็นแรก การที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะปล่อยปละละเลย ไม่ปฏิบัติหรือดเนินไม่กระทำการตามอำนาจหน้าที่ในการตรวจรับงานจ้างก่อสร้างทำให้ราชการเสียหายก็ตาม แต่เมื่อไม่มีพยานหลักฐานใดระบุว่า มีผู้ใดได้รับผลประโยชน์หรือผลตอบแทนอื่นในการดำเนินการ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับخذใช้ค่าเสียหายแล้ว จึงไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอว่า ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาหรือจงใจหรือมีพฤติกรรมในทางทุจริต แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การخذใช้เงินคืนไม่ถือว่าความผิดสิ้นสุด เพราะความบกพร่องเสียหายและพฤติกรรมทุจริตนั้นยังคงอยู่ ประกอบกับผู้ฟ้องคดียอมรับในชั้นสอบสวนว่า เหตุที่เกิดขึ้นเพราะไม่ได้ไปตรวจรับงาน แต่เชื่อผู้ควบคุมงาน การสอบสวนจึงยังมีข้อบกพร่อง ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์เอกสารที่คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมไว้ ซึ่งคณะทำงานฯ เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ทำให้เกิดความเสียหาย ถือได้ว่ากระทำการทุจริต ดังนั้น กระบวนการในการสอบสวนโดยเฉพาะการทำหน้าที่ของคณะทำงานวิเคราะห์เอกสาร ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์เอกสารหลักฐานต่างๆ ที่คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมไว้ จะต้องให้โอกาสผู้ฟ้องคดี ได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและได้แย้งและแสดงพยานหลักฐานหรือไม่? ซึ่งตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ วางหลักการสำคัญว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครอง อาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาส ได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน บทบัญญัติดังกล่าวมีนัยสำคัญว่า

ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะออกคำสั่งทางปกครองใดๆ ที่มีผลหรืออาจมีผลกระทบสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันชอบธรรมของคู่กรณีมาใช้บังคับ เจ้าหน้าที่จะต้อง ให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานเพื่อป้องกันสิทธิของตน โดยข้อเท็จจริงที่คู่กรณีมีสิทธิรับทราบจะต้องเป็นข้อเท็จจริงสำคัญที่เจ้าหน้าที่จะใช้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจออกคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิของคู่กรณีนั้น และจะต้องเพียงพอที่คู่กรณีจะสามารถโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนได้โดยเหมาะสมและครบถ้วนในสาระสำคัญ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยประเด็นนี้ว่า เมื่อคณะกรรมการการสอบสวนได้มีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิต่างๆ ในการสอบสวนให้แก่ผู้ฟ้องคดี และในวันที่ไปพบคณะกรรมการการสอบสวนก็ได้มีการแจ้งข้อเท็จจริงและเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่แล้ว จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับการตรวจสอบของคณะทำงานวิเคราะห์เอกสารนั้น เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เพียงวิเคราะห์ข้อมูลการสอบสวนและพยานหลักฐานต่างๆ ในสำนวนคดีที่คณะกรรมการการสอบสวนได้สอบสวนและรวบรวมไว้เท่านั้น การทำหน้าที่ของคณะทำงานจึงเป็นเพียงการตรวจสอบและทบทวนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการสอบสวน โดยไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียเปรียบหรือได้รับความไม่เป็นธรรมในการสอบสวนแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สอง การที่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างไม่ได้ทำการตรวจวัดหรือตรวจสอบงานจ้างตามสภาพความเป็นจริง แต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนใดๆ อีกทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการชดใช้ความเสียหายแล้ว ถือเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือไม่ ?

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๔๘ วรรคหนึ่ง กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างโดยสรุปได้ว่า ให้ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงาน ของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ในกรณีมีข้อสงสัยหรือมีกรณีที่เห็นว่าตามหลักวิชาการช่างไม่จะเป็นไปได้ ให้ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนด และกรณีที่เห็นว่าผลงานที่ส่งมอบทั้งหมดหรือวงใดก็ตามไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานประธานกรรมการบริหารผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบหรือสั่งการ แล้วแต่กรณี

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยในประเด็นนี้ว่า แม้ความบกพร่องส่วนหนึ่งของการก่อสร้างอาจเป็นผลมาจากการคำนวณความยาวของรั้วผิดพลาดมาตั้งแต่การออกแบบและประมาณการการก่อสร้างของหัวหน้าส่วนโยธา และในขณะที่ตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่จะพบว่าเป็นป่าและเป็นเนินสูงต่ำส่งผลให้การวัดระยะความยาวไม่แน่นอนก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดียอมรับในชั้นสอบสวนว่าตรวจสอบงานจ้างจากรายงานของช่างผู้ควบคุมงานเท่านั้น โดยมิได้ทำการวัดหรือตรวจสอบงานจ้างตามสภาพความเป็นจริง ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และต้องมีความระมัดระวัง

ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งหากได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างและผู้บริหารซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ที่อาสาเข้ามาทำหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ อย่างเคร่งครัดแล้ว ย่อมตรวจพบความบกพร่องในงานจ้างที่ตนมีหน้าที่ตรวจรับตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏได้ไม่ยากนัก และแม้ว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะนำเงินส่วนตัวมาชดใช้คืนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลแทนความเสียหายที่คำนวณได้แล้วก็ตาม ก็มีอาจปลงล้างความผิดหรือเป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรับโทษจากความผิดที่ได้กระทำสำเร็จแล้วแต่อย่างใด พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทั้งยังเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนมีหน้าที่พึงกระทำ เป็นผลให้ผู้รับจ้างได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงมีเหตุน่าเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมในทางทุจริต

ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๔๕/๒๕๕๕)

ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งหากได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างและผู้บริหารซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ที่อาสาเข้ามาทำหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ อย่างเคร่งครัดแล้ว ย่อมตรวจพบความบกพร่องในงานจ้างที่ตนมีหน้าที่ตรวจรับตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏได้ไม่ยากนัก และแม้ว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะนำเงินส่วนตัวมาชดใช้คืนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลแทนความเสียหายที่คำนวณได้แล้วก็ตาม ก็มีอาจปลงล้างความผิดหรือเป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรับโทษจากความผิดที่ได้กระทำสำเร็จแล้วแต่อย่างใด พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่และจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทั้งยังเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนมีหน้าที่พึงกระทำ เป็นผลให้ผู้รับจ้างได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงมีเหตุน่าเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมในทางทุจริต

ดังนั้น คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๔๕/๒๕๕๕)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในครั้งนี้ นอกจากจะยืนยันหลักกฎหมายสำคัญเกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการออกคำสั่งทางปกครองว่า ข้อเท็จจริงที่เจ้าหน้าที่จะใช้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจออกคำสั่งทางปกครองที่กระหนาบสิทธิของคู่กรณีนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องให้คู่กรณีได้มีโอกาสทราบข้อเท็จจริงนั้นอย่างเพียงพอ และต้องให้มีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนตามที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดไว้แล้ว ยังมีบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีในเรื่องการทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างซึ่งไม่ว่าเจ้าหน้าที่นั้นจะดำรงตำแหน่งใด หากได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ดังกล่าวก็จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่ต้องรักษามลประโยชน์ของส่วนรวมหรือของราชการเป็นสำคัญ ไม่แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือเปิดโอกาสให้บุคคลใดแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายได้

6. ตัวอย่างคดี ศาลปกครองที่น่าสนใจ

“ผู้ควบคุมงานจ้างใช้ดุลพินิจเปลี่ยนแปลงงานจ้าง ... ผู้รับจ้างรับผิดชอบด้วย”

นางวชิราภรณ์ อนุกุล พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร

สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ในการทำสัญญาจ้าง คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในอันที่จะทำให้สัญญาจ้างบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจการจ้างไว้ในข้อ 72 ว่าจะต้องทำการตรวจการปฏิบัติงานของผู้ควบคุมงาน ผู้รับจ้างและตรวจการจ้าง ให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา และข้อ 73 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุมงานที่จะต้องควบคุมการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างตลอดเวลาอายุสัญญา โดยคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงานยังมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติมหรือตัดทอนงานจ้างได้ตามที่เห็นสมควร และหากผู้รับจ้างขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม กรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานมีอำนาจสั่งหยุดกิจการนั้นชั่วคราวได้

ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงานมีอำนาจดังกล่าว และได้ใช้อำนาจในการสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงรูปแบบของงานตามสัญญาให้แตกต่างไปจากแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนด ในสัญญาและเกิดความเสียหายขึ้น คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานและผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบ ในความเสียหายนั้นหรือไม่ ? เพียงใด ?

ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้อย่างน่าสนใจ

กรณีผู้ฟ้องคดี (กรมทางหลวง) ได้ทำสัญญาจ้างผู้ถูกฟ้องคดี (เอกชน) ให้ซ่อมทางหลวงบริเวณที่ถูกอุทกภัย โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้เงินสดเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำงานตามสัญญาและส่งมอบงานเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2546 คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2546 ต่อมาในระหว่างการรักษาประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้างตามสัญญาพบว่าทางหลวงดังกล่าวถูกน้ำกัดเซาะฐานรากสะพานชำรุดเสียหาย นายช่างแขวงทางทางจึงมีหนังสือ ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2547 แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำการแก้ไขเนื่องจากการที่สะพานพังเพราะผู้ถูกฟ้องคดีใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้อง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย จนกระทั่งสะพานได้พังทลายลงเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2547 ผู้ฟ้องคดีจึงทำการแก้ไขซ่อมแซมเองแล้วคำนวณค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 1,900,000 บาท โดยได้ยึดเงินค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาคงเหลือเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชดใช้อีกจำนวนเงินจึงขาดอยู่ 1,816,436 บาท จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินจำนวนดังกล่าว

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า ปฏิบัติงานตามคำสั่งและภายใต้ดุลพินิจของผู้ควบคุมงาน เนื่องจากมีอุปสรรคในการก่อสร้างบริเวณสะพานโดยน้ำป่าไหลหลากพัดเอาก้อนหินขนาดใหญ่มาทับถม RC. Box Culvert หรือท่อระบายน้ำสี่เหลี่ยม ทำให้ทุบรื้อออกไม่หมด และพบหินขนาดกว้างไม่สามารถขุดดินหรือเจาะเพื่อทำฐานรากสะพานได้ จึงได้แจ้งผู้ควบคุมงานและได้รับอนุญาตจากผู้ควบคุมงานให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบได้ โดยได้ปรับดินถมทับท่อ RC. Box Culvert และก่อสร้างต่อม่อฐานรากแผ่และตาด ค.ส.ล. บนพื้นดินที่ปรับถม

ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบตามสัญญาจ้างดังกล่าวหรือไม่ เพียงใด ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เอกสารแนบท้ายสัญญากำหนดให้ทุบรื้อ RC. Box Culvert ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ก่อสร้างอยู่เดิมในบริเวณใต้สะพานที่จะทำการก่อสร้างออก ก่อนการก่อสร้างต่อม่อฐานรากของสะพาน และสร้างสะพานพร้อมทำตาด ค.ส.ล. ท้องคลองใต้สะพาน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ก่อสร้างสะพานโดยไม่ทุบรื้อท่อ RC. Box Culvert ออกให้หมด แต่ได้ปรับดินถมทับท่อ RC. Box Culvert และก่อสร้างต่อม่อฐานรากแผ่และตาด ค.ส.ล. บนพื้นดินที่ปรับถม

ซึ่งไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการและข้อกำหนดในสัญญา แม้การก่อสร้างดังกล่าวจะได้รับอนุญาตจากผู้ควบคุมงานของผู้ฟ้องคดีให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบก่อสร้างสะพานเป็นตอม่อแบบฐานรากแผ่ได้ แต่ก็เป็นการปฏิบัติงาน ตามคำสั่งของผู้ควบคุมงานที่สั่งการไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการ และข้อกำหนดในสัญญาและไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการสำหรับงานก่อสร้าง ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีตกลงทำสัญญารับจ้างทำงานซ่อมทางที่ถูกอุทกภัย ย่อมทราบอยู่ก่อนแล้วว่าบริเวณที่ก่อสร้างมีปัญหาอุทกภัยสูงต้องก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานแห่งหลักวิชาการ และตามแบบที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดตามสัญญา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทำการก่อสร้างสะพานไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการ และข้อกำหนดในสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแข็งแรงของสะพาน จึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบตามสัญญาและต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสัญญา

นอกจากนี้ แม้ผู้ควบคุมงานจะมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงงานตามสัญญา แต่การควบคุมงานก่อสร้างดังกล่าวต้องให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดของสัญญาด้วย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีไม่ทูลชี้แจง RC. Box Culvert ออกให้หมดและก่อสร้างฐานรากแผ่ของสะพานไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการและข้อกำหนดในสัญญา **โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานของผู้ฟ้องคดีได้รับรองว่าได้ทูลชี้แจง RC. Box Culvert หมดแล้ว และสั่งให้เปลี่ยนแปลงจากแบบก่อสร้างแบบฐานเสาตอม่อมาเป็นแบบฐานรากแผ่ จึงเป็นการตรวจการจ้าง และควบคุมงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายละเอียด จึงเป็นกรณีที่ความชำรุดบกพร่องหรือความเสียหายเกิดขึ้นจากการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงงานตามสัญญา จึงถือว่ามีส่วน ทำให้เกิดความเสียหายด้วย ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน จึงต้อง รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย แต่ความเสียหายเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้มีอาชีพในการก่อสร้าง ไม่ปฏิบัติตามรายละเอียดงานจ้างเหมาทำการซ่อมทางที่ถูกอุทกภัยและรายการละเอียดต่อท้ายสัญญา ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการพังของสะพาน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบในความเสียหายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้น**

คดีนี้ผู้รับจ้าง (ผู้ถูกฟ้องคดี) กรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานโดยผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบเพียงใด ? ผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 351/2556 และคดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานว่า แม้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 จะให้อำนาจ ในการสั่งเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมหรือตัดทอนงานจ้างได้ตามที่เห็นสมควร ก็มีได้หมายความว่า จะใช้ดุลพินิจ ได้ตามอำเภอใจ เพราะการใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้รูปแบบและรายละเอียดของสัญญา ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานจึงควรที่จะศึกษารูปแบบและรายละเอียดของสัญญาให้เข้าใจชัดเจน นอกจากนี้ ในส่วนผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานจะต้องแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ใช้อำนาจหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังภายใต้ความรู้ความเชี่ยวชาญของตน

(सानสัมพันธ์) ผู้ควบคุมงานจ้าง /D:นุช

7. ตัวอย่างคดี ศาลปกครอง ที่น่าสนใจ

“ใช้ผลิตภัณฑ์ไม่ตรงตามสัญญา ... แต่ขอค่าเสียหายเพราะตรวจงานช้า”

จัดทำโดย นางสาวชิราภรณ์ คงกลัปป์ พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร

สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ในการดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างของส่วนราชการ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างมีหน้าที่ตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ และให้ทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด เมื่อคณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นว่า งานจ้างถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา ให้ถือว่าผู้รับจ้าง ส่งมอบงานครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างส่งงานจ้างนั้น แต่ถ้าเห็นว่าผลงานที่ส่งมอบทั้งหมดหรืองวดใดงวดหนึ่ง ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบหรือสั่งการ ในกรณีที่กรรมการตรวจการจ้างบางคนไม่ยอมรับงาน โดยทำความเห็นแย้งไว้ให้เสนอหัวหน้า ส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้ตรวจรับงานจ้างนั้นไว้จึงจะดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ตามข้อ ๗๒ (๓) (๔) และ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕

กรณีที่คณะกรรมการตรวจการจ้างบางคนไม่ตรวจรับงานจ้างเพราะเห็นว่าผู้รับจ้างมิได้ใช้ผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างหรือเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้าง และมีได้มีการดำเนินการ เพื่อขอเทียบเท่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อน แต่ได้

ดำเนินการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ แต่ภายหลังจากผู้รับจ้างส่งมอบงานและได้พิจารณาเทียบเท่าคุณภาพผลิตภัณฑ์แล้วจึงได้ตรวจรับงานจ้าง กรณีดังกล่าวจะถือว่าคณะกรรมการตรวจรับงานล่าช้า อันเป็นเหตุให้ต้องรับผิดชอบต่อผู้รับจ้างหรือไม่ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๕๕/๒๕๕๔ วินิจฉัยกรณีดังกล่าวไว้โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมการแพทย์) ได้ทำสัญญาว่าจ้างผู้ฟ้องคดีก่อสร้างอาคาร ซึ่งกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีต้องติดตั้งวงกบรอบบานประตูหน้าต่างให้แล้วเสร็จในการก่อสร้างงวดที่ ๑๓ และงวดที่ ๑๔ ตามลำดับ โดยเอกสารแนบท้ายสัญญา ข้อ ๕๕ กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีใช้วงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียม ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) ไม่ถึง ๓ ราย จึงระบุให้ผู้ฟ้องคดีใช้ผลิตภัณฑ์ของ ๑๑ บริษัทที่กำหนดไว้ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการติดตั้งวงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของบริษัท ม. ซึ่งมีใช้ผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้ และได้ส่งมอบงานโดยคณะกรรมการตรวจการจ้างจำนวน ๘ คน เห็นควรตรวจรับงาน แต่อีก ๔ คน ไม่ตรวจรับงาน เนื่องจากไม่ได้ใช้ผลิตภัณฑ์ของ ๑๑ บริษัท ที่กำหนด แต่ภายหลังจากที่มีการตรวจสอบคุณภาพวงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของผู้ฟ้องคดี ว่ามีคุณภาพเทียบเท่าตามเอกสารแนบท้ายสัญญา กรรมการตรวจการจ้าง ๔ คน จึงตรวจรับงาน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคณะกรรมการตรวจการจ้าง ๔ คน ที่ไม่ตรวจรับงาน ใช้ดุลพินิจบิดเบือนข้อเท็จจริง ประวิงเวลาตรวจรับงานทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๖๖,๙๓๔ บาท

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะทำการก่อสร้างงานงวดที่ ๑๓ และ งวดที่ ๑๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือขอใช้วงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของบริษัท ม. ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่นอกเหนือไปจากผลิตภัณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๕๕ ของเอกสารแนบท้ายสัญญา จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ขอใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเทียบเท่าผลิตภัณฑ์ที่ระบุไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ ซึ่งกำหนดให้ต้องมีการพิสูจน์ให้เป็นที่เชื่อถือก่อน ส่วนราชการจึงจะยอมรับว่าเป็นสิ่งของเทียบเท่าได้ ต่อมา คณะกรรมการตรวจการจ้างได้มีหนังสือหรือไปยังกองแบบแผนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกลุ่มงานวินัยและนิติการของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเห็นว่าผู้ฟ้องคดีใช้วงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของบริษัท ม. ในการติดตั้งได้ แต่ในระหว่างที่การเสนอขอใช้วงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมยังไม่ได้ข้อยุติ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าติดตั้งวงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมโดยใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท ม. จนแล้วเสร็จ และได้ส่งมอบงานงวดที่ ๑๓ ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และงวดที่ ๑๔ ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างมีความเห็นแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายที่ ๑ กรรมการจำนวน ๘ คน เห็นควรตรวจรับงาน ส่วนฝ่ายที่ ๒ กรรมการอีกจำนวน ๔ คน ไม่ยอมตรวจรับงาน และได้ทำบันทึกความเห็นแย้งโดยเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมาพิจารณาเทียบเท่าคุณภาพวงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของผู้ฟ้องคดีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ และหลังจากคณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่า วงกบรอบบานประตูหน้าต่างของผู้ฟ้องคดีมีคุณภาพเทียบเท่าตามข้อ ๕๕ ของเอกสารแนบท้ายสัญญา กรรมการตรวจการจ้างจำนวน ๔ คน ที่ไม่ยอมตรวจรับงานในครั้งแรกจึงได้ตรวจรับงานงวดที่ ๑๓ และงวดที่ ๑๔ ในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๒

การตรวจรับงานของคณะกรรมการตรวจการจ้างที่เกิดความล่าช้าจึงมีสาเหตุ ๒ ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง การเสนอขอใช้วงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของบริษัท ม. ไม่เป็นไปตามข้อ ๕๕ ของเอกสารแนบท้ายสัญญา และประการที่สอง ผู้ฟ้องคดีลงมือติดตั้งวงกบรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมโดยที่ยังไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง และยังมีได้มีการดำเนินการพิสูจน์คุณภาพเทียบเท่าผลิตภัณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ของเอกสารดังกล่าว ซึ่งเป็นผลให้กรรมการตรวจการจ้างจำนวน ๔ คน ไม่ยอมตรวจรับงานและได้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพเทียบเท่าตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น การที่กรรมการตรวจการจ้างจำนวน ๔ คน ไม่ยอมตรวจรับงานและได้ทำบันทึกความเห็นแย้งไว้ จึงเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๒ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่อาจรับฟังได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานล่าช้าเกินสมควร และความเห็นของกองแบบแผน และกลุ่มงานวินัยและนิติการก็เป็นเพียงการตอบข้อหารือจึงไม่มีผลผูกพันคณะกรรมการตรวจการจ้าง และไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ นอกจากนี้ แม้ว่า

วงกบกรอบบานประตูหน้าต่างอะลูมิเนียมของบริษัท ม. จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม แต่เมื่อเอกสารแนบท้ายสัญญาระบุให้ใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท ๑๑ บริษัท ผู้ฟ้องคดีจึงต้อง

ปฏิบัติตามหรือดำเนินการขอเทียบเท่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนการติดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี ผู้ฟ้องคดีจึงอ้างไม่ได้ว่าปฏิบัติถูกต้องตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ผู้ฟ้องคดี

จากคำพิพากษาดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักการสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า **คณะกรรมการตรวจการจ้างมีอำนาจที่จะไม่ตรวจรับงานจ้างหากเห็นว่าผู้รับจ้างไม่ได้ใช้ผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญา ถึงแม้ว่าผู้รับจ้างจะใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมแล้ว หรือเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานได้ให้ความเห็นว่าสามารถใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้แล้ว ก็ไม่มีผลผูกพันให้คณะกรรมการต้องยอมรับผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใด** เนื่องจากผู้รับจ้างมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาและความเห็นดังกล่าวก็เป็นเพียงการตอบข้อหาหรือไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๐ ซึ่งผู้รับจ้างที่ขอใช้ผลิตภัณฑ์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาจะต้องเสนอขอเทียบเท่าคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ส่วนราชการแต่งตั้งขึ้นจากผู้ชำนาญการหรือผู้แทนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวให้เป็นที่สุดในเรื่องนั้น หากคณะกรรมการยอมรับสิ่งของนั้นก็ให้ ส่วนราชการยอมรับว่าเป็นสิ่งของที่เทียบเท่าได้

DCD

ภาคผนวก

DCD

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

สำนักกฎหมาย กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่

คู่มือการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง สสอ.บ้านโคก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

คู่มือการกำกับการควบคุมงานก่อสร้างให้มีคุณภาพมาตรฐาน พ.ศ.2557 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

รายการกำกับการควบคุมงานก่อสร้างให้มีคุณภาพมาตรฐาน พ.ศ.2557 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

มาตรฐานการก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2553 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

www.athiwat.com



คำสั่งกองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ที่ ๗๗/๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาคีเครือข่ายด้านอาคารและสภาพแวดล้อม

ตามที่กองแบบแผนได้จัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาคีเครือข่ายด้านอาคารและสภาพแวดล้อม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข ให้แก่บุคลากรของสถานบริการสุขภาพและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับอาคารและสภาพแวดล้อม และเพื่อสร้างเครือข่าย ผู้ประสานความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการดำเนินงานด้านอาคารและสภาพแวดล้อมสาธารณสุข อันจะส่งผลในการลดภารกิจบางส่วนของกองแบบแผนและทำให้เกิดความรวดเร็วในดำเนินงานด้านอาคารและสภาพแวดล้อมของสถานบริการสุขภาพ

ดังนั้น กองแบบแผน จึงแต่งตั้งคณะทำงานโครงการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาคีเครือข่ายด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.๑	ผู้อำนวยการกองแบบแผน	ที่ปรึกษา
๑.๒	นายนิรันดร์ คชรัตน์	ประธานคณะกรรมการ
๑.๓	นายวรวิชัย สิงหนาท	รองประธาน
๑.๔	นายธารินทร์ บุญยิ่งเหลือ	คณะกรรมการ
๑.๕	นางสาวจารุวัลย์ สมานอารีย์	คณะกรรมการ
๑.๖	นายฤกษ์ อยู่คง	คณะกรรมการ
๑.๗	นายวิรัตน์ ศรีรัตนวรังกูร	คณะกรรมการ
๑.๘	นางสาวกมลจันทร์ ประภากรรัตนนา	เลขานุการคณะกรรมการ
๑.๙	นางสาวอุไรวรรณ ชูพูล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำโครงการ และขออนุมัติโครงการ
๒. วางแผนและจัดทำแผนการดำเนินการอบรมโครงการ
๓. กำกับติดตามการดำเนินการของคณะทำงาน
๔. รายงานผลการดำเนินงาน เสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. คณะทำงานด้านบริหารจัดการ ประกอบด้วย

๒.๑	นายนิรันดร์	คชรัตน์	ที่ปรึกษา
๒.๒	นายชาตรี	ปัญญาพรวิทยา	ที่ปรึกษา
๒.๓	นายกฤษฎ์	อยู่คง	ประธานคณะกรรมการ
๒.๔	นายสรารุช	งามผ่องใส	คณะกรรมการ
๒.๕	นางสาวจารุวัลย์	สมานอารีย์	คณะกรรมการ
๒.๖	นายวันชัย	ปภัสสรี	คณะกรรมการ
๒.๗	นายบงกช	อุบลเลิศ	คณะกรรมการ
๒.๘	นายเฉลิมพงษ์	เนตรพรหม	คณะกรรมการ
๒.๙	นางจันทร์ฉาย	คำสุข	คณะกรรมการ
๒.๑๐	นางอัจฉราภรณ์	พลรักเขตต์	คณะกรรมการ
๒.๑๑	นางพนิดา	ตรีสมุทร	คณะกรรมการ
๒.๑๒	นางสาวทิพวรรณ	รักแจ้ง	เลขานุการคณะกรรมการ
๒.๑๓	นายขวัญชัย	บุญมาพาด	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินงานด้านเอกสารประกอบการประชุม เช่น หนังสือขออนุมัติ หนังสือเชิญเชิญประชุม
๒. ดำเนินงานด้านการจัดการประชุม เช่น ต้อนรับ / พิธีกร / จัดทำสคริปต์กล่าวเปิด – ปิด ประชุม การประชาสัมพันธ์โครงการ พร้อมจัดหาสถานที่ / เตรียมสถานที่ และจัดเตรียมห้องพัก
๓. ลงทะเบียนและแจกเอกสารประกอบการประชุม
๔. ประมาณการค่าใช้จ่าย / ยืมเงินทดรอง และสรุปค่าใช้จ่าย / ใบสำคัญ
๕. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะทำงานด้านวิชาการ ประกอบด้วย

๓.๑	นายนิรันดร์	คชรัตน์	ที่ปรึกษา
๓.๒	นายสุวิทย์	โกสินทร์	ที่ปรึกษา
๓.๓	นายวรวิชัย	สิงหนาท	ประธานคณะกรรมการ
๓.๔	นายธารินทร์	บุญยิ่งเหลือ	คณะกรรมการ
๓.๕	นายพงศ์พันธุ์	จิวิสุวรรณ์	คณะกรรมการ
๓.๖	นายวรสิทธิ์	พันธุ์เกษร	คณะกรรมการ
๓.๗	นายปรีดา	สว่างศรี	คณะกรรมการ
๓.๘	นายวิรัตน์	ศรีรัตนวรารังกูร	คณะกรรมการ
๓.๙	นายบงกช	อุบลเลิศ	คณะกรรมการ
๓.๑๐	นายเหรียญชัย	โรจนาพันธุ์พัฒน์	คณะกรรมการ
๓.๑๑	นายเพชรยุทธ	พุทธพันธ์	คณะกรรมการ

๓.๑๒ นายยงยุทธ	ปะทะธง	คณะทำงาน
๓.๑๓ นายสุพล	กฤษสุวรรณ	คณะทำงาน
๓.๑๔ นายมงคล	คำสุข	คณะทำงาน
๓.๑๕ นางพนิดา	ตรีสมุทร	คณะทำงาน
๓.๑๖ นายอนิวัฒน์	อารีย์กิจ	คณะทำงาน
๓.๑๗ นางสาวกมลจันทร์	ประภากรรัตน	เลขานุการคณะทำงาน
๓.๑๘ นางสาวจอมขวัญ	แช่มก	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน
๓.๑๙ นางสาวน้ำฝน	พัฒนจันทร์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดหลักสูตรเนื้อหาวิชาการ และจัดเตรียมข้อมูลประกอบการอบรม
๒. จัดหา ประสานงานกับวิทยากร
๓. จัดทำแบบประเมินก่อน และหลังอบรม พร้อมสรุปผลการประเมิน
๔. จัดทำเอกสารประกอบคำบรรยาย และเอกสารประกอบการอบรม
๕. วิเคราะห์ และจัดทำสรุปผลการประเมินตัวชี้วัดตามโครงการ และการดำเนินงานของโครงการ เสนอคณะ
อำนวยการ
๖. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗



(นายเสรี ลาภยุติธรรม)

วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ (ด้านออกแบบและคำนวณ)

รักษาการในตำแหน่งวิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ (ด้านมาตรฐานอาคารและสิ่งก่อสร้าง)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองแบบแผน

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี



ที่ สร ๑๐๐๑/ว ๑๓

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การให้ผู้รับจ้างทำงานล่วงหน้าก่อนทำสัญญาหรือข้อตกลง
เรียน

เนื่องจากปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งอนุญาตให้ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อน แล้วจึงทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือในภายหลัง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้หารือคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวินิจฉัยปัญหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุแล้วเห็นว่า การอนุญาตให้ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อน ถือว่าเป็นการสนองรับคำเสนอของผู้เสนอราคาได้โดยปริยายจึงมีผลผูกพันต่อกันแล้ว แต่เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้กำหนดให้การซื้อหรือการจ้างจะต้องทำสัญญาเป็นหนังสือตามตัวอย่างทำระเบียบ ฯ เว้นแต่กรณีที่อยู่ในข่ายยกเว้น จะต้องทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกัน ดังนั้น การอนุญาตให้ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อนทำสัญญาหรือข้อตกลง จึงไม่ชอบด้วยระเบียบ ฯ นอกจากนี้แล้ว ในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินประจำงวด การอนุญาตให้ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อน เป็นการขัดกับมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑ ด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติตามระเบียบ ฯ โดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) **ชูชาติ ประมูลผล**
(นายชูชาติ ประมูลผล)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๑๑๐๗, ๒๔๑๑๑๔๙



ที่ สร ๑๐๐๑/ว ๒๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

เรื่อง การตรวจรับงานแต่ละงวดตามสัญญาจ้างทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑

เรียน

เนื่องจากปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งเข้าใจว่าการตรวจรับงานแต่ละงวดตามสัญญาจ้างทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔ เป็นการรับชำระหนี้ตามสัญญา จึงได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการซ่อมแซมงานในงวดที่ตรวจรับแล้วซึ่งได้รับความเสียหายเอง โดยมีได้สั่งให้ผู้รับจ้างเป็นผู้ดำเนินการซ่อมแซมให้ ทั้ง ๆ ที่ผู้รับจ้างยังทำงานไม่แล้วเสร็จบริบูรณ์ตามสัญญา

เรื่องนี้ได้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวินิจฉัยปัญหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุพิจารณาแล้วเห็นว่า การตรวจรับงานแต่ละงวดตามสัญญาจ้างทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔ วรรคสุดท้าย เป็นเพียงเพื่อที่จะออกไปตรวจรับงานจ้างให้แก่ผู้รับจ้างไว้เป็นหลักฐานเพื่อนำมาเบิกเงินค่าจ้างเท่านั้นมิใช่เป็นการตรวจรับงานจ้างในงวดนั้นไว้ในราชการ ดังนั้น เมื่อมีอันตรายหรือความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นแก่งานจ้างดังกล่าว แม้จะเกิดขึ้นเพราะเหตุสุดวิสัยประการใดก็ตาม ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหายเหล่านั้น โดยจัดหาใหม่ หรือแก้ไขซ่อมแซมให้คืนดี ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้าง ฯ ข้อ ๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ชูชาติ ประมูลผล**

(นายชูชาติ ประมูลผล)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๒๔๑๑๑๐๗, ๒๔๑๑๑๔๙



ที่ สร ๑๐๐๑/ว ๓๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๕

เรื่อง ระยะเวลาในการตรวจผลงานของคณะกรรมการตรวจการจ้าง
เรียน

เนื่องจากปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งเข้าใจว่า ระยะเวลาในการตรวจผลงานของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔๙ (๔) นั้น คณะกรรมการตรวจการจ้างต้องเริ่มทำการตรวจรับงานและต้องตรวจรับให้เสร็จสิ้นภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการตรวจการจ้างได้รับทราบการส่งมอบงาน และได้เสนอขอผ่อนผันขยายเวลาในการตรวจผลงานตามระเบียบดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวินิจฉัยปัญหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔๙ (๔) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงานนั้นหมายถึง คณะกรรมการตรวจการจ้างต้องเริ่มดำเนินการตรวจรับงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจรับงานจะมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ทำการตรวจนั้น

อนึ่ง การที่ระเบียบ ฯ ข้อ ๔๙ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงานนั้น ก็เพื่อมุ่งประสงค์ที่จะเร่งรัดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบโดยเร็ว ทั้งนี้ เพราะเมื่อผู้รับจ้างขอส่งมอบงาน หากคณะกรรมการตรวจการจ้างไม่รีบไปทำการตรวจรับงานโดยเร็วแล้ว อาจเป็นช่องทางให้ผู้รับจ้างรีบขอส่งมอบงานทั้ง ๆ ที่งานนั้นยังไม่เสร็จเรียบร้อย โดยผู้รับจ้างยังคงทำงานต่อไป และอาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณค่าปรับกรณีทำงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบไม่ถูกต้อง และต้องทำการแก้ไขด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ชูชาติ ประมุขผล**

(นายชูชาติ ประมุขผล)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.

โทร. ๒๘๑๑๑๐๗, ๒๘๑๑๑๔๙



ที่ นร (กวพ) ๐๙๐๑/ว ๔๘

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๘

เรื่อง การตรวจรับสิ่งของที่ตกลงซื้อขายกันเป็นชุด
เรียน

เนื่องจากปรากฏว่ามีส่วนราชการบางแห่งยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุ กรณีการซื้อขายสิ่งของที่ประกอบกันเป็นชุด แต่ผู้ขายส่งมอบสิ่งของโดยขาดส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งไป ทำให้ผู้ซื้อไม่สามารถใช้การสิ่งของนั้นได้โดยสมบูรณ์

เรื่องนี้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุพิจารณาแล้วเห็นให้เพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุในกรณีดังกล่าวดังนี้ คือ

๑. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ต้องตรวจรับสิ่งของที่ตกลงซื้อขายกันเป็นชุดในวันที่ผู้ขายนำสิ่งของนั้นมาส่งมอบตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔๘ (๓)

๒. ถ้าปรากฏว่าผู้ขายส่งมอบสิ่งของไม่ครบโดยขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไป ทำให้ผู้ซื้อไม่สามารถใช้สิ่งของนั้นได้ โดยสมบูรณ์ ก็ให้ถือว่าผู้ขายยังไม่ได้ส่งมอบสิ่งของนั้นเลยโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่จะต้องรายงานเรื่องความขาดตกบกพร่องดังกล่าวให้ผู้ซื้อทราบเพื่อแจ้งผู้ขายภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่พบเห็นความขาดตกบกพร่องนั้น ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้อ ๔๘ (๖)

๓. เมื่อครบกำหนดส่งมอบสิ่งของดังกล่าวตามสัญญาแล้ว ผู้ขายยังไม่นำส่วนประกอบที่ขาดไปมาส่งมอบให้กับผู้ซื้อ และผู้ซื้อยังไม่ประสงค์จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา ให้ผู้ซื้อรีบแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับตามสัญญาให้ผู้ขายทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **อภิลาศ ไสสถานนท์**

(นายอภิลาศ ไสสถานนท์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๑๑๑๐๗, ๒๘๑๑๑๔๙



ที่ นร (กวพ) ๑๐๐๒/ว ๑๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การตรวจรับงานที่ไม่ชอบด้วยระเบียบ
เรียน

ด้วยปรากฏว่า มีกรณีที่ส่วนราชการบางแห่งทำสัญญาจ้างงานอย่างหนึ่ง แต่ในการปฏิบัติเมื่อผู้รับจ้างทำงานไปได้ส่วนหนึ่ง ก็หมดปริมาณงานที่จะต้องทำ ส่วนราชการนั้นจึงได้ให้ผู้รับจ้างทำงานอย่างอื่นที่มีได้ในสัญญาจ้างแทน แล้วคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ร่วมกันตรวจรับงานว่าเป็นการถูกต้องตามสัญญาจ้าง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ร่วมกันตรวจรับรองว่างานซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ใช่งานตามสัญญาจ้างแต่เป็นงานอื่นที่สั่งให้ผู้รับจ้างดำเนินการขึ้นใหม่ เป็นการถูกต้องตามสัญญาจ้าง แม้ว่าจะกระทำไปโดยไม่มีเจตนาทุจริต แต่ก็เป็น การตรวจรับงานที่ฝ่าฝืนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ในเรื่องหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง และเข้าลักษณะทำรายงานการตรวจรับเป็นเท็จ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดกรณีเช่นนี้ขึ้นอีก คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ จึงมีมติให้แจ้งขอความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ช่วยตรวจตราสอดส่องและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดกรณีทำนองนี้ขึ้นอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **กมล สนธิเกษตริน**

(นายกมล สนธิเกษตริน)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒๕๘๒๗, ๒๘๒๗๘๙๖



ที่ นร (กพร) ๑๐๐๒/ว ๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ เมษายน ๒๕๓๓

เรื่อง การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานพัสดุ
เรียน

เนื่องจากได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยมีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานพัสดุของส่วนราชการต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระเบียบดังกล่าว คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘ ตี (๕) จึงเห็นสมควรกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมว่า ในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ฯ ตัวอย่างเช่น

๑. คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
๒. คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา
๓. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา
๔. คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
๕. คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
๖. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
๗. คณะกรรมการตรวจการจ้าง

ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของคณะกรรมการแต่ละคณะไว้ด้วยทุกครั้ง และให้คณะกรรมการแต่ละคณะรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการในเวลาที่กำหนด ถ้ามีเหตุที่ทำให้การรายงานล่าช้า ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการ พิจารณาขยายเวลาให้ตามความจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **กมล สนิธิเกษตริน**

(นายกมล สนิธิเกษตริน)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒๙๔๑๒



ที่ นร (กwp) ๑๐๐๒/ว ๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๓๕

เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุที่เป็นของใหม่และผลิตในต่างประเทศ
เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กwp) ๑๐๐๒/ว ๒๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/๑๔๐๕๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้ซักซ้อมวิธีการปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุ
ที่ผลิตและนำเข้ามาจากต่างประเทศ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีปัญหาสงสัยว่า พสดุที่ผู้ขายนำมา
ส่งมอบจะเป็นของใหม่และหรือเป็นของที่ผลิตจากต่างประเทศที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่ ให้คณะกรรมการ
ตรวจรับพัสดุขอให้ผู้ขายนำบัญชีราคาสินค้า (INVOICE) และใบขนสินค้าของกรมศุลกากรที่มีรายการสิ่งของที่
จะส่งมอบมาแสดงประกอบการพิจารณาตรวจรับด้วย นั้น

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔ ได้มีมติอนุมัติตาม
ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ๔ ฝ่ายสังคมและกฎหมายในเรื่องมาตรการการตรวจรับพัสดุที่เป็น
ของใหม่และผลิตในต่างประเทศและให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุแจ้งเวียนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และ
หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ (๕) และ (๑๐) จึงกำหนดวิธีปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุที่ผลิตและนำเข้า
จากต่างประเทศ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกวิธีการปฏิบัติตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กwp) ๑๐๐๒/ว ๒๙
ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๓

๒. ให้กำหนดวิธีการปฏิบัติในการตรวจรับพัสดุที่ผลิตและนำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนี้

๒.๑ ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุดูตรวจสอบให้เกิดความชัดเจนว่าพัสดุที่ส่งชื่อเป็นของ
ใหม่และเป็นของจากต่างประเทศ

๒.๒ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีปัญหาสงสัยว่าพัสดุที่ผู้ขายนำมาส่งมอบจะ
เป็นของใหม่และหรือเป็นของที่ผลิตจากประเทศที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุขอให้ผู้
ขายนำบัญชีราคาสินค้า (INVOICE) และใบขนสินค้าของกรมศุลกากรที่มีรายการสิ่งของที่ส่งมอบ มาแสดง
ประกอบการพิจารณาตรวจรับด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นายอภิลาศ ใสถานนท์

(นายอภิลาศ ใสถานนท์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๔๒๙๔๑๒ โทรสาร ๒๔๒๕๑๓๑

ที่ นร 0203/ว 132

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

2 กันยายน 2535

เรื่อง การให้ข่าวสารเกี่ยวกับงานก่อสร้างของทางราชการแก่ประชาชน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร 0203/ว 192 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2522

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบแผ่นป้ายรายละเอียดงานก่อสร้างที่แก้ไขแล้ว

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค ในกรุงเทพมหานคร มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ สำนักนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ) ได้เสนอหลักเกณฑ์การให้ข่าวสารเกี่ยวกับงานก่อสร้างของทางราชการแก่ประชาชนมาเพื่อเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ดังนี้

(1) ให้ส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจทั่วประเทศที่มีงานก่อสร้าง ซึ่งมีค่างานตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป จัดตั้งแผ่นป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงานก่อสร้างไว้ ณ บริเวณสถานที่ก่อสร้าง โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาจ้างให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและติดตั้งแผ่นป้ายดังกล่าว

(2) แผ่นป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับงานก่อสร้างโดยปกติให้จัดทำตามแบบที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ โดยให้มีรายละเอียดในการประกาศ ดังนี้ คือ

(2.1) ชื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการ สถานที่ติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์พร้อมดวงตราหน่วยงานเจ้าของโครงการ

(2.2) ประเภทและชนิดของสิ่งก่อสร้าง

(2.3) ปริมาณงานก่อสร้าง

(2.4) ชื่อ ที่อยู่ ผู้รับจ้างพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

(2.5) ระยะเวลาการก่อสร้าง

(2.6) วงเงินก่อสร้าง

(2.7) ชื่อของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการผู้ควบคุมงานพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

(3) สำหรับงานก่อสร้างที่เป็นการสร้างทาง คลองหรือลำน้ำ ให้ติดตั้งแผ่นป้ายรายละเอียดงานก่อสร้างไว้ ณ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดงานก่อสร้างอย่างน้อย 2 จุด

คณะกรรมการกั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคมและกฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นควรอนุมัติหลักเกณฑ์การให้ข่าวสารเกี่ยวกับงานก่อสร้างของทางราชการแก่ประชาชน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ โดยให้แก้ไขรายละเอียดของข้อความในแผ่นป้ายตามข้อ (2.5) เป็น “ระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาดำเนินการ” เพื่อเป็นข้อมูลแสดงให้ประชาชนได้ทราบถึงระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของโครงการที่แน่นอน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2535 อนุมัติตามความเห็นของคณะกรรมการกั่นกรองฯ ฝ่ายสังคมและกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก ไสภณ สุวรรณะรุจิ

(ไสภณ สุวรรณะรุจิ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. 2828150



ที่ นร (กwp) ๑๒๐๔/ว ๑๙๓๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เรื่อง งานก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
เรียน

อ้างถึง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติในการดำเนินการจ้างก่อสร้าง ให้ส่วนราชการจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๒ และข้อ ๗๓ ด้วย นั้น

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามระเบียบดังกล่าว คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๒ (๑) และ (๕) จึงขอเรียนขอความเข้าใจว่า งานก่อสร้างในที่นี้ หมายความว่า

๑. งานเคลื่อนย้ายอาคาร

๒. งานดัดแปลง งานต่อเติม งานรื้อถอน และงานซ่อมแซม ซึ่งส่วนราชการเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างตลอดเวลาดำเนินการตามความเหมาะสมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **อาลักษณ์ อิงคะวณิช**

(นายอาลักษณ์ อิงคะวณิช)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒๕๘๒๗, ๒๘๒๕๔๑๒

โทรสาร ๒๘๒๗๘๙๖



ที่ นร (กพร) ๑๒๐๔/ว ๑๑๕๔๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การกำหนดรายละเอียดงานดินถม งานดินดัก และฐานรากในการจ้างก่อสร้าง
เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กพร) ๑๐๐๒/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุเพื่อป้องกันปัญหาในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงค่างานในการก่อสร้างฐานราก โดยให้ส่วนราชการผู้ว่าจ้างกำหนดเงื่อนไขและรูปแบบรายการละเอียดในการก่อสร้างให้แน่ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความสั้นยาวและขนาดของเสาเข็มที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาค่างานสูงขึ้นหรือต่ำลงมาก ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย นั้น

เนื่องจากปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งได้กำหนดรายละเอียดของงานฐานรากในลักษณะเป็นทางเลือกตามผลการทดสอบดินก่อนทำการก่อสร้าง แต่ไม่ได้มีการตกลงกันในเรื่องของราคาค่าจ้างในแต่ละลักษณะไว้ก่อนรวมทั้งมีบางส่วนราชการได้กำหนดรายละเอียดของงานดินถม งานดินดัก ในงวดค่างานก่อสร้างแตกต่างกันไปจากสภาพข้อเท็จจริงมาก ทำให้เกิดเป็นปัญหาในการดำเนินการตามสัญญาจ้างเมื่อมีการก่อสร้างจริง ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการ คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ(กพร.)จึงเห็นสมควรอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๒ (๕) กำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำหนดรายละเอียดของงานดินถม งานดินดัก และฐานรากในการจ้างก่อสร้างใหม่ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กพร) ๑๐๐๒/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๒ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขและแบบรูปรายการของงานก่อสร้าง

๒. ให้ส่วนราชการสำรวจและกำหนดปริมาณงานดินถม งานดินดัก ในแบบรูปรายการละเอียดให้ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง และให้พยายามพิจารณาดำเนินการสำรวจสภาพดินในสถานที่ก่อสร้าง เพื่อกำหนดแบบรูป และรายการละเอียดในงานฐานรากให้แน่นอนชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความสั้นยาวและขนาดของเสาเข็มที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาค่างานก่อนเริ่มดำเนินการจัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

๓. ในกรณีที่ส่วนราชการไม่อาจกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดของงานฐานรากให้เป็นที่ยอมรับได้ จำเป็นจะต้องให้มีทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงรายการฐานรากตามสภาพของการก่อสร้างได้ โดยปกติให้กำหนดเงื่อนไขในลักษณะเป็นทางเลือกไว้ตั้งแต่ต้น เช่น ต้องตอกเสาเข็มหรือใช้ฐานแผ่ หรือขนาดความสั้นยาวของเสาเข็ม และในชั้นการเสนอราคาของผู้รับจ้างก่อสร้างและการพิจารณาของทางราชการ ให้มีการกำหนดราคาค่าจ้างในส่วนต่าง ๆ ให้ชัดเจนไว้ตั้งแต่ต้น และระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้างด้วย

๔. กรณีนอกเหนือจากข้อ ๓ หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงรายการฐานราก ส่วนราชการ

จะต้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๓๖ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องมีการ
ตกลงกันในเรื่องของเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงไป และราคาค่าจ้างรวมทั้งระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ**

(นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๕๒๕๔๒๗, ๒๕๒๙๔๑๒

โทรสาร. ๒๕๒๗๔๙๖



ที่ นร (กพร) ๑๓๐๕/ว ๒๕๓๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๓๓

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ลำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๖/๖
ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๓

เนื่องจากได้มีการตราพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อ
กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง และการดำเนินการใด ๆ
ในทางปกครองให้มีความโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมายให้สามารถ
รักษาประโยชน์สาธารณะได้ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม สอดคล้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง คณะกรรมการ
ว่าด้วยการพัสดุจึงได้หารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองว่า การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ
เกี่ยวกับการพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะถือว่าเป็น
การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ตามนัยคำนิยาม “คำสั่งทางปกครอง” ตามพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ หรือไม่

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งให้ทราบ ว่า คณะกรรมการวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองได้พิจารณาประเด็นข้อหารือแล้วเห็นว่า การสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขาย รับจ้าง แลกเปลี่ยน
ให้เช่า ซื้อ หรือเช่า การสั่งอนุมัติซื้อ จ้าง แลกเปลี่ยน เช่า ขาย หรือให้เช่า การสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณา
คำเสนอ การสั่งให้เป็นผู้ทำงาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นการใช้
อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นแก่คู่กรณี ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง
โอน สงวน รับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่แก่คู่กรณี ตามมาตรา ๕ แห่งพระราช
บัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งเจ้าหน้าที่
ของรัฐจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ภิรมย์ สิมะเสถียร**

(นายภิรมย์ สิมะเสถียร)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการว่าด้วยพัสดุ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๒๘๒๕๘๒๗, ๒๘๒๙๔๑๒

โทรสาร ๒๘๒๗๘๙๖



ที่ นร ๑๓๐๕/ว ๕๘๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ระยะเวลาในการตรวจการจ้างงานก่อสร้าง และการตรวจรับพัสดุ
เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๘๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑
และด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๗๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีได้เชิญผู้ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง
มาร่วมประชุมเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาในการจ้างก่อสร้างของทางราชการและมีผู้ประกอบการบางรายได้ร้องขอ
ให้ทางราชการมีการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินตามสัญญาจ้างก่อสร้างประการหนึ่งด้วย

สำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอเวียนซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการตรวจการจ้างงาน
ก่อสร้าง และการตรวจรับพัสดุ ซึ่งได้มีมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่อ้างถึง กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติ
และยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ

๑. ระยะเวลาในการตรวจการจ้างก่อสร้าง

๑.๑ งานจ้างก่อสร้างแบบราคาเหมารวม (Lump Sum)

ราคาค่างาน	ผู้ควบคุมงาน		คณะกรรมการตรวจการจ้าง	
	งวดงาน	งวดสุดท้าย	งวดงาน	ตรวจรับงาน
ทุกราคาค่างาน	๓ วัน	๓ วัน	๓ วัน	๕ วัน

๑.๒ งานจ้างก่อสร้างแบบราคาต่อหน่วย (Unit Cost)

ราคาค่างาน	ผู้ควบคุมงาน		คณะกรรมการตรวจการจ้าง	
	รายงวด	ครั้งสุดท้าย	รายงวด	ตรวจรับงาน
ไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท	๔ วัน	๘ วัน	๓ วัน	๕ วัน
ไม่เกิน ๖๐ ล้านบาท	๘ วัน	๑๒ วัน	๓ วัน	๕ วัน
ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท	๑๒ วัน	๑๖ วัน	๓ วัน	๕ วัน
เกิน ๑๐๐ ล้านบาทขึ้นไป	๑๖ วัน	๒๐ วัน	๓ วัน	๕ วัน

ทั้งนี้ โดยมีหลักเกณฑ์ประกอบด้วยว่า

๑) ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้างจะต้องเร่งรัดการดำเนินการตรวจการจ้างให้แล้วเสร็จไปโดยเร็วที่สุด และจะต้องไม่เกินระยะเวลาการตรวจการจ้างก่อสร้างตามตารางดังกล่าวข้างต้น สำหรับการนับวันตามระยะเวลาการตรวจรับการจ้างก่อสร้างให้นับเป็น “วันทำการ”

๒) ผู้รับจ้างจะต้องมีหนังสือแจ้งส่งงานมอบให้แก่ส่วนราชการ (ส่งงานสารบรรณเจ้าหน้าที่พัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน)

๓) ผู้รับหนังสือส่งมอบงานจะต้องนำหนังสือไปให้งานสารบรรณลงรับในวันนั้นทันที เว้นแต่จะไม่สามารถดำเนินการได้ทันที ก็ให้ลงรับในวันทำการถัดไป และให้ส่งมอบให้แก่ผู้ควบคุมงานต่อไป

๔) การนับวันดำเนินการของผู้ควบคุมงาน จะเริ่มนับจากวันถัดจากวันที่ผู้ควบคุมงานได้รับมอบหนังสือส่งงานตามข้อ ๓) แล้ว

ในกรณีที่ผู้ควบคุมงานไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาได้ ให้รายงานประธานคณะกรรมการตรวจการจ้าง พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็น

๕) การนับวันดำเนินการของคณะกรรมการตรวจการจ้าง จะเริ่มนับถัดจากวันที่ผู้ควบคุมงานได้ดำเนินการเสร็จและรายงานให้ประธานกรรมการตรวจการจ้างทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาได้ (หากมีการขยายเวลาให้ผู้ควบคุมงานไปก่อนแล้ว จะต้องนำมาคำนวณหักออกจากวันดำเนินการของคณะกรรมการตรวจการจ้างที่กำหนดไว้ด้วย) ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการพร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นพร้อมกับสำเนาแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบด้วย

๒. ระยะเวลาในการตรวจรับพัสดุ

ในการตรวจรับพัสดุ ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุดำเนินการตรวจรับในวันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ และให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด แต่อย่างช้าไม่เกิน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่คู่สัญญานำพัสดุมาส่งมอบ ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวไม่รวมถึงระยะเวลาในการตรวจทดลอง หรือตรวจสอบในทางเทคนิค หรือทางวิทยาศาสตร์

กรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นได้ ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการพร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นพร้อมกับสำเนาแจ้งให้คู่สัญญาทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ภาณิต นิติทัศน์ประกาศ

(นางภาณิต นิติทัศน์ประกาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. (๐๒) ๒๘๒๙๔๑๒

โทรสาร (๐๒) ๒๘๒๗๘๙๖



ที่ นร (กพพ) ๑๔๐๗/ว ๒๖๒๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการตรวจรับเครื่องปรับอากาศ
เรียน

ด้วยปรากฏว่า มีส่วนราชการบางแห่งได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งต้องมีการรับมอบงานติดตั้งเครื่องปรับอากาศอยู่ด้วย แต่ได้พบในเวลาต่อมาว่า เครื่องปรับอากาศที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำมาติดตั้งดังกล่าวมิได้มีการชำระภาษีสรรพสามิตโดยถูกต้อง ไม่ว่าเครื่องปรับอากาศนั้นจะได้มีการติดเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีสรรพสามิต สำหรับเครื่องปรับอากาศแล้วหรือไม่ก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดปัญหากับส่วนราชการผู้จัดหาเนื่องจากไม่สามารถครอบครองและใช้เครื่องปรับอากาศนั้นได้ตามปกติ

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปรามมิให้เกิดปัญหาในลักษณะดังกล่าว คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กพพ.) อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๕) และ (๑๕) จึงเห็นสมควรชักชวนแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. ในการตรวจรับงานจัดหามาซึ่งต้องมีการส่งมอบเครื่องปรับอากาศแก่ทางราชการก่อนที่จะมีการตรวจรับงานนั้น ให้ส่วนราชการผู้จัดหาขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สรรพสามิตในท้องที่ให้ไปดำเนินการตรวจสอบเครื่องปรับอากาศดังกล่าวว่า ได้ผ่านการชำระภาษีสรรพสามิตโดยถูกต้องแล้วหรือไม่ หรือจะขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่สรรพสามิตเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างด้วยก็ได้

๒. ในกรณีที่ปรากฏว่า มีการหลีกเลี่ยงภาษีเกิดขึ้น และผู้ขายหรือผู้รับจ้างงานนั้นตั้งใจ หรือมีส่วนรู้เห็นในการกระทำผิดดังกล่าว ย่อมถือได้ว่าผู้นั้นเป็นคู่สัญญาที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เนื่องจากราคาค่าสิ่งของหรือค่างานที่ผูกพันกันตามสัญญาเป็นราคาที่ได้รวมภาษีทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว ดังนั้น ให้ส่วนราชการพิจารณาและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๕ ทวิ เพื่อพิจารณาลงโทษให้บุคคลนั้นเป็นผู้ทำงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **รองพล เจริญพันธุ์**

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ฝ่ายเลขานุการ

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๙๖

ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๐.๑๗๖



กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี

ตามที่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทำให้คณะกรรมการต่าง ๆ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการกำหนดราคากลางซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ มิได้อยู่ในความหมายของนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการฯ ประกอบกับปัจจุบันมีส่วนราชการจำนวนมากขอหารือและขออนุมัติค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการต่าง ๆ ตามระเบียบดังกล่าว

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากคณะกรรมการตามระเบียบข้างต้น มีการแต่งตั้งจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งจากภาคเอกชน ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ จึงอนุมัติให้ส่วนราชการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการฯ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการ

๑.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา
- คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคา
- คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา
- คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
- คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
- คณะกรรมการตรวจการจ้าง
- คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง
- คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก
- คณะกรรมการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานโดยวิธีตกลง
- คณะกรรมการรับซองเสนองาน (การจ้างโดยวิธีคัดเลือก)
- คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก
- คณะกรรมการรับซองเสนองาน (การจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด)
- คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด

๑.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๔๙

- คณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)
และร่างเอกสารการประกวดราคา

- คณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการ

๑.๓ คณะกรรมการกำหนดราคากลางตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์
การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

๑.๔ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. หลักเกณฑ์และอัตราค่าตอบแทน

๒.๑ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๑ ได้รับค่าตอบแทนในอัตรา ประธานกรรมการ
ไม่เกินคนละ ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

๒.๒ คณะกรรมการดังกล่าวต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งตามแบบบรรยายลักษณะงาน
กำหนดให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุหรือความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ตนสังกัด
หรือกรณีที่แบบบรรยายลักษณะงานมิได้กำหนดไว้ชัดเจนแต่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ถือเป็นการปฏิบัติงานปกติประจำที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของกรรมการผู้นั้น
มิให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนกรรมการ

๒.๓ หลักฐานการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการให้เป็นไปตามแบบท้ายหลักเกณฑ์นี้

๒.๔ การเบิกจ่ายค่าตอบแทนกรรมการที่นอกเหนือหรือแตกต่างจากที่กำหนด
ไว้ในหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

๒.๕ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะ
เป็นกรมขึ้นไป อาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายเพื่อควบคุมค่าตอบแทน
กรรมการได้ตามความจำเป็น ประหยัด และเหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์นี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายพงษ์ภาณุ เศวตรุนทร์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๖

หลักฐานการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการในคณะกรรมการ.....

ส่วนราชการ.....

การประชุมเรื่อง..... ครั้งที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. สถานที่ประชุม.....

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง (ประธานกรรมการ/กรรมการ)	ผู้แทนหน่วยงาน	อัตรา ค่าตอบแทน	ลายมือชื่อ	
					ผู้เข้าร่วมประชุม	ผู้รับเงิน
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						
.....						
รวมเงิน						

จำนวนเงิน (ตัวอักษร) (.....)